

VAKKI

HUMAN(E)
COMMUNICATION

ABSTRACTS

VAKKI SYMPOSIUM XLVI
University of Vaasa
12.–13.2.2026

Contents

PLENARY ABSTRACTS

- Kristine Ask
"Only vibes" on TikTok? layering information for emotional expression in algorithmic media 5
- Amanda Lagerkvist
The Wildness of Human(e) Communication: Perspectives from Existential Media Studies 6

SESSION ABSTRACTS

- Gisle Andersen & Christian Langerfeld
A socio-pragmatic approach to interruptions in meeting interaction 8
- Ceren Biltekin
Multiple Platforms, One Meaning: Reality-Fiction and Fan Engagement on the Transmedia Axis 10
- Anna Buncler
„Olen joki” – diskurssi luonnosta Mikromusicin tuotannossa 11
- Anumita Goswami & Bharat Nayak
Sabse Bada Rupaiya (Money is everything) : Working Conditions and The Future of Fact-Checkers in India 12
- Katri Hansell, Eva Staffans & Camilla Svens-Liavåg
"En princip, en värdering och ett sätt att tänka" – begreppet inklusion i finländska läroplansgrunder 13
- Sanna Heittola
Offering Words in Interaction - Multimodal Practices in L1 and L2 Word Searches 15
- Jutta Helenius
Miten opiskeluun liittyvässä viestinnässä voidaan tukea neuromoninaisten opiskelijoiden osallisuutta? Tapausesimerkinä kirjoitusprosessin mallinnus 17
- Jutta Helenius, Esa Laihanen & Heli Virkkunen
Mitä kuuluu kypsyysnäytteelle? Kypsyysnäytekäytännöt Suomen yliopistoissa toimijuuden näkökulmasta tekoälyaikana 19
- Hanna Hietikko
Pelillistämisen mahdollisuudet journalismin pariin ohjaamisessa 21
- Marjo Honkaranta, Tomi Laapotti & Tanja Sihvonen
Inhimillinen viestintä ja yhteistyö tutkimushankkeissa 23
- Tessa Horila, Jonna Koponen & Pekka Isotalus
Viestinnän asiantuntijoiden muuttuva työ ja johtamistarpeet: tapaustutkimus tekoälyn käyttöönotosta kaupunkiorganisaation viestintäyksikössä 24
- Annikki Hyppönen
Saavutettavuustyön käytännöt osana verkkopankkien digitaalista saavutettavuutta ja asiakaskokemusta 26
- Jenni Kantola & Anne Laajalahti
Why don't they answer? An attribution-theoretical examination of mis-, dis-, and malconnection in workplace relations 28

Marja Kivilehto Lätt språk i den finlandssvenska kontexten	30
Zita Kóbor-Laitinen & Seija Pekkala Termityö osana verkkokoulutusympäristön rakentamista vankeinhoidon ammattilaisille	31
Heli I. Koskinen Viranomaiset ja kansalaiset tartuntatautien ehkäisijöinä: sidosryhmäyhteistyötä vai biopolitiikkaa?	32
Terhi Kärpänen Kognitiivinen saavutettavuus digitaalisissa palveluissa: kohti yhdenvertaisempaa yhteiskuntaa	33
Tomi Laapotti & Rasa Jämsen Generatiivinen tekoäly tiedon ja tietämisen airuena organisaatioissa	34
Sebastian Laitila The vocabularies of imaginary friendships: mapping out the terminologies in the original character art ecosystem	36
Hans Landqvist Hurdana anses tonåringar vara? En kritisk lexikografisk studie av språkexempel med ”tonår”, ”tonårig” och ”tonåring” i ”Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien” (2021)	37
Ella Lillqvist Edessä hyvinvointivaltion synkkä tulevaisuus? Korpusavusteinen tutkimus suomalaisista eläkesäästämisen diskursseista	39
Jenny Lindholm & Jesper Eklund Exploring Emotional Measures: Convergence Between Free-Form Self-Reports, Surveys, and Skin Conductance	41
Katja Lösönen & Merja Koskela Affektiivisen polarisaation rakentamisen strategiset narratiivit vähemmistöpuheessa – vihaa, kolonialismisyytöksiä ja puhdasrotuisuutta	43
Elina Melgin & Chiara Valentini Sosiaalinen pääoma muodostuu henkilökohtaisista suhteista	45
Erkki Mervaala & Anni Toiviainen Tekoälykäs Annotointi IhmisTyön ja Tuen Ohjeistamana (TAITTO) – Case: ilmastoestämisen strategiat suomenkielisissä eduskuntapuheissa	46
Mikhail Mikhailov, Satu Valkiainen, Julia Souma & Albina Rolli Lenin, idiootit ja lurjukset: ironiaa vai vihapuhetta?	48
Heidi Mikkola & Tanja Sihvonen Tekoälyn toimijuuden visuaaliset kuvitelmat meemiviestinnässä	50
Mikael Mäenpää, Pirjo Yli-Viitala, Saija Alanko & Juha Arrasvuori When Artificial Voices Become Relational Partners: Human and Humane Dimensions of AI-Mediated Environmental Communication	51
Marjut Männistö & Merja Koskela Luottamuksen ilmenemismuodot ja vaihtelu sekä niihin vaikuttavat tekijät kieli- ja viestintäkoulutuksessa	53
Krista Penttilä Itseseurannan käsitteellistäminen viestinnällisenä ilmiönä	55
Mitra Raappana, Ellen Nathues & Tomi Laapotti Aamukahvivilaisuuksista ja työn rituaalisoinimisesta - Yhteisöllisyyden viestinnällinen orkestrointi yhteistyötilaorganisaatioissa	56

Satu Rantakokko, Tinja Myllyviita & Rebekah Rousi Timely emotions - the first 10 days of the Vastaamo narrative in the media	58
Rebekah Rousi I heard that, or did I? – smart device ‘good’ privacy breaches in the age of domestic violence?	60
Eveliina Salmela Representations of neurodiversity and work life on Instagram	62
Eliisa Vainikka The internet is dead – Updating metaphors of the web for the 2020s	63
Hanna Willman-livarinen Inhimillisen ja tekoälykognition erot ja niiden merkitys tekstien tuottamisessa	64
WORKSHOPS	
”Conceptsus” (the board of European Association for Terminology (EAF))	65
Uroš Bonšek & Mojca Žagar Karer Terminological consensus in practice: How do we really agree?	67
Elena Chiocchetti Managing interdisciplinary collaboration: terminologists working with domain experts	68
Sandra Cuadrado Words in Conversation: Terminology as Human Dialogue	70
Mari Suhonen The terminologist’s role in supporting consensus within a working group	71
Gašper Tonin Methodology for Developing an Explicit Terminological Consensus - Delphi terminological consensus (DETERMIND)	72
Tanja Wissik Collaboration and consensus-building in institutional terminology work: insights from expert interviews	73
Data session: Analyzing synthetic communication data (GET:ORG Communicative Organizing with Generative Technologies project (Research Council of Finland))	74
Salla-Maaria Laaksonen & K. Laitinen et al. Hybrid human-AI team communication	76
Chan Ngoc Anh Nguyen, Juha Munnukka & Outi Niinen Does AI hallucination make people avoid using AI chatbots? - Experimental and speculative data	77
Tanja Sihvonen & Jimmy Mäkelä Introducing NER-based Analysis of AI-enhanced Video Data - TikTok data	78
Look who’s speaking now: AI, Chatbots, and Future Democratic Dialogue (Nuppu Pelevina, Henri Pullinen, Rebekah Rousi & José Siqueira de Cerqueira [SYNTHETICA])	79

VAKKI

PLENARY ABSTRACTS

“Only vibes” on TikTok? layering information for emotional expression in algorithmic media

Kristine Ask

Norwegian University of Science and Technology & University of Vaasa

“Only vibes” has emerged as a vernacular shorthand for online content that is organized primarily around aesthetic, rhythm, and feeling. In this type of content, narrative is toned down or absent, and mood becomes the central expressive mode. It signals a disposition of lightness and invites audiences to encounter media as an ambient, affective experiences rather than stories or facts to interpret.

Using TikTok as a point of departure, this keynote examines how algorithmic media and neo-oral communicative practices contribute to the rise of what Fendt (2025) terms a *vibocracy*: a cultural formation characterized by affective resonance, performative legitimacy, and unstable epistemic frames.

In this environment, affect becomes a central mode of knowing, with atmosphere and resonance often take precedence over explanation and argument. However, rather than interpreting this affect-forward style as signaling the end of information-based discourse, the keynote investigates how emotionally charged media relies on *informationally dense* multimodal compositions where gestures, sounds, filters, editing rhythms, and memetic references are layered on top of each other into compact units of meaning. These compositions rely on tacit, distributed knowledge and shared cultural repertoires that circulate rapidly within algorithmically mediated attention economies.

Drawing attention to the sociotechnical underpinnings of the vibocracy, the keynote also examines TikTok’s algorithmic sorting mechanisms, video-editing tools, mobile camera affordances, and memetic organizational patterns as co-producing cultural change. Together with the platform’s goal of “*inspiring creativity and bringing joy*”, they frame certain affective orientations as desirable, marketable, and socially legible. Together they show how emergent forms of communicating and collective meaning-making take place in digital publics.

The Wildness of Human(e) Communication: Perspectives from Existential Media Studies

Amanda Lagerkvist

Uppsala University & Helsinki Collegium for Advanced Studies

The world has gone wild. As we speak chaos agents are pushing it into ever-more feral and violent calamities. Autocratic leaders and their acolytes have also themselves been looting the language of brokenness, the wild and the uncertain. In pitching their products as “disruptive technology,” tech bros prophesize wildly about the AI apocalypse, and attract new investments in a technology that is posited as maker, destroyer and saviour of worlds. Despite this spiralling of the disorderly, I will in this talk suggest a *reckoning with wildness* (cf. Halberstam 2020) for media theory in what I call the “digital limit situation” (Lagerkvist 2020, 2022) of heightened uncertainties, hegemonic AI imaginaries and a crisis for human(e) communication. The (digital) limit situation is elusive; it is by definition without a lexicon, and it is defined by communicative breakdown. The problem, I suggest, is: *How do we speak at all in the limit situation?* By expanding on the German existential philosopher Karl Jaspers’ (1932/1970) philosophy of communication and his philosophical anthropology of being human in the limit situations of life (of crisis, conflict, guilt, death, love and birth) – those critical junctures when we come up against the limits of what we can say, know or control – I stress that these are moments in life that may be transformative, if we seize them. Unearthing these wild, even feral, dimensions of communication, I suggest is a move that is in tune with, and may thus help us address, the globe’s poly-crisis as a crisis of communication. This will (perhaps provocatively) require an “un-knowing” of communication which means a defamiliarization, by enacting wildness as opposed to the implied orderliness of both ‘rational discourse’ and algorithmically produced ‘exact language’. Here I will conclude by consulting Jaspers and his friend Hannah Arendt about how to rebuild a broken world through existential communication by offering a *productive wildness* in short, stressing that it is in fact an inherent resource in human(e) communication.

VAKKI

SESSION ABSTRACTS

A socio-pragmatic approach to interruptions in meeting interaction

Gisle Andersen & Christian Langerfeld
NHH Norwegian School of Economics

A well-recognised feature of human(e) communication is that speakers take turns and thereby adapt their conversational behaviour to general regularities of sequential organisation. The methods speakers use to manage the routine exchange of turns and minimising the gap and overlap between them is context-dependent – think, for example, of the different dynamics of court proceedings versus everyday conversation. In our presentation we focus on one of the most essential forms of discourse in organisational life, namely meeting interaction. We investigate interruptions in a highly specific usage domain, namely meetings held by the Federal Open Market Committee (FOMC) in the USA. For the study, we use the freely available FOMC corpus introduced by Authors (2023, 2025), which comprises approximately 12,000,000 words from transcripts of FOMC meetings during the years 1987 to 2019.

Taking a discourse-analytical and socio-pragmatic approach, we ask questions about the functions of interruptions and which participants engage as interrupter and interrupted. The dataset has been enriched with metadata on the participants that allows for specific corpus-based searches and corpus-driven statistics on speaker criteria. This enables us to explore factors such as speaker gender, age and position in the organisational hierarchy. Against this background we ask the following questions:

- Are there gender-based differences in the frequency of interruptions during the meetings?
- Is there a (positive/negative) correlation between the frequency of interrupting and being interrupted?
- Are there observable symmetries or asymmetries in interruptions in pairwise groupings of meeting participants?
- What are some of the functions of interruptions in meeting interaction?

Our analysis suggests that female meeting participants are not interrupted more frequently than their male colleagues. This stands in contrast to much previous research on interruptions in meeting discourse, e.g., the findings by Van Eecke and Fernández (2016). On the contrary, male participants are interrupted slightly more often than female participants in our data. Furthermore, we find a noteworthy pattern at the level of individual speakers: participants who frequently interrupt others also tend to be interrupted significantly more often themselves. This finding appears to be independent of gender and may be indicative of individual meeting behaviours and the dynamics of the meeting as a whole (Authors 2023).

As is well known, interruptions can have supportive and contestive functions, and we therefore also illustrate the discursive characteristics of interruptions that seem to be primarily contestive or supportive, such as barging in to present own view, vs. joint construction of ideas, respectively. We also assess power relations, as the corpus enables us to examine whether the interactional behaviour of meeting chairs – who occupy the highest position in the meeting hierarchy – differs from that of delegates with respect to interruptions.

References

- Andersen, Gisle & Christian Langerfeld. 2025. Humour and laughter as indicators of meeting leadership style in FOMC meetings. *Discourse Studies* 27(3), 327-348.
- Langerfeld, Christian & Gisle Andersen. 2023. The Dynamics of Turn-Taking in Meetings of the Federal Open Market Committee". *Fachsprache* 45 (3-4):187-210.
- Van Eecke, Paul & Fernández, Raquel. (2016). On the Influence of Gender on Interruptions in Multiparty Dialogue. 2070-2074. 10.21437/Interspeech.2016-951.

Multiple Platforms, One Meaning: Reality-Fiction and Fan Engagement on the Transmedia Axis

Ceren Biltekin
Ankara University

The study aims to examine how the Netflix series KPOP Demon Hunters constructs transmedia practice and the perception of “reality-fiction” through the lens of post-human augmentation. The main objectives of this study are to examine how the series’ production and distribution policies adjust within global K-pop media economies, to explore how transhumanist aesthetics, blending biological enhancement with digital personas, are utilized to redefine idol perfection, and to analyze how the integration between multiple platforms drives fan production and the marketing ecosystem. The methodology employed is a transmedia-focused comparative content analysis, investigating the relationship among the movies’ content, Netflix, Instagram, Spotify, and PR activities. The theoretical framework links Baudrillard’s (1994) concepts of simulation and hyperreality with Toffler (1980), Bauman (2000), and Ritzer’s (2010) prosumer dynamics, while incorporating transhumanist discourse to interpret the characters’ transcended physical limitations. During data collection, trailers, episode summaries, official accounts, fan-generated content, interviews, and podcasts are scanned, and interaction indicators are evaluated. The findings show that the transmedia ecosystem rewrites the narrative across multiple platforms, where the “enhanced” bodies of the protagonists serve as hyperreal symbols of a technologically driven future. The study demonstrates that the synergy between Netflix’s global dynamics and K-pop brand management fosters mutual reinforcement through music videos and PR campaigns.

Furthermore, it finds that transhumanist character archetypes fuel fan production, connecting participation with marketing communications. The study examines how the series influences the production of meaning regarding human evolution and artificiality within the context of cultural translation, exploring the balance between industry policies and ethical concerns. Original contributions focus on indicators contributing to transmedia literature, a framework for measuring the impact of fan production, and a scalable analysis of cross-platform touchpoints.

References

- Baudrillard, J. (1994). *Simulacra and simulation* (S. F. Glaser, Trans.). University of Michigan Press. (Original work published 1981).
- Bauman, Z. (2000). *Liquid modernity*. Polity Press.
- Ritzer, G. (2010). *Enchanting a disenchanted world: Continuity and change in the cathedrals of consumption*. SAGE Publications, Inc., <https://doi.org/10.4135/9781483349572>
- Toffler, A. (1980). *The third wave*. William Morrow.

„Olen joki” – diskurssi luonnosta Mikromusicin tuotannossa

Anna Buncler
Varsovan yliopisto

Kesällä 2022 Puolan toiseksi pisimmässä joessa – Oderissa – tapahtui suuri katastrofi. Lyhyessä ajassa joessa kuoli miljoonia eläimiä – kaloja, simpukoita, kotiloita ja muita – myrkyttyneen veden takia. Valtiollinen ja institutionaalinen reaktio katastrofiin oli hidas eikä viestintä ollut tyydyttävä. Vastareaktiona lehtimiehen, kirjailijan ja nykyšamaanin Robert Rientin aloitteesta syntyi epävirallinen liike – Oderin heimo, ja Puolan eduskunnalle tehtiin kansalaisaloite, jossa vaadittiin oikeushenkilön aseman myöntäminen Oder-joelle. Niiden tapahtumien yhteydessä syntyi myös *Jestem rzeką 'Olen joki'* -laulu. Sen teki Mikromusic-yhtye, ja sanat kirjoitti yhtyeen laulaja, Natalia Grosiak. Hän kutsui myös kolme naisystävää, Bela Komoszyńskan, Bovskan ja Marcelinan, laulun yhdessä esittämiseen.

Laulun vastaanottajana on joki, kuoleva joki. Joelle lauletaan ja tanssitaan. Videoklipissä esiintyy erilaisia jokia ja muunlaisia – majavia, isokauriita, jokihopeaseppiä, sammaleita, kuusen taimia. Laulussa korostetaan ihmisen (naisen) ja luonnon (joen) ykseyttä, sanallisesti ja liikkeen avulla – naisesiintyjät kulkevat joen rinnalla virran mukaan ja jäljittelevät jokea tanssiessaan – he kieturtelevat kuin vapaa, villi joki. Laulussa ei puhuta katastrofista, mutta puhutellaan jokea, joka kuolee – naislaulaja ikään kuin istuu vakavasti sairaan potilaan ääressä, pitämällä häntä kädessään. Teoksen tulkinta syntyy sanojen, kuvan, liikkeen ja laulun yhdistelmästä. Tärkeänä teoksen osana on myös epiteksti (ks. esim. Labocha 2008), eli varsinaisen tekstin ympäröivä teksti, jossa kerrotaan mm. laulun syntymisen syitä ja vaiheita.

Olen joki -laulu edustaa kerrontaa, jota voi kutsua ”lempeäksi” (lainaan tätä sanaa Tapani Kärkkäiseltä) ja se edustaa diskurssia, jota voi kutsua positiiviseksi. Stibben (2015) mukaan ilmasto-kriisin edessä tarvitaan vaihtoehtoisia, positiivisia diskursseja – diskursseja, joiden avulla voidaan rakentaa uutta ja voidaan rakentaa toivoa. Diskurssi voi olla voimaannuttava ja sillä voi olla suuri voima. Esimerkkinä voi olla vaikkapa Yrjö Kokon teos ”Laulujoutsen, Ultima Thulen lintu”, joka nostamalla esille laulujoutsenen kauneutta ja ainutlaatuisuutta vaikutti vahvasti suomalaisen asenteisiin ja laulujoutsenen lajin elvyttämiseen.

Luonto, varsinkin metsä ja puut, ovat tärkeitä aiheita Mikromusicin tuotannossa. Luonto esiintyy usein lauluissa ja akustiset konsertit esitetään joskus metsän reunassa. Esityksessäni käsittelem tekstin ja videokuvan suhdetta (ks. esim. Kress & van Leeuwen 2006) sekä miten luontoa ja muunlaisia esitetään ja miten laulut voivat olla osa aktivisimia ja poliittista toimintaa ympäristösuojelun asiassa.

Avainsanat: luonto, laulu, multimodaalisuus, Positive Discourse Analysis (PDA), lempeä kerronta, metafora

Lähteet

- Kress, Gunther & van Leeuwen, Theo. 2006. *Reading Images. The Grammar of Visual Design*. Toinen painos. London and New York: Routledge.
- Labocha, Janina. 2008. *Tekst, wypowiedź, dyskurs w procesie komunikacji językowej*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Stibbe, Arran. 2015. *Ecolinguistics. Language, Ecology and the Stories We Live By*. London: Routledge.

Sabse Bada Rupaiya (Money is everything) : Working Conditions and The Future of Fact-Checkers in India

Anumita Goswami^a & Bharat Nayak

^aTampere University

The research in the article focusses on the working condition of fact-checkers and the future of the profession in India. We analysed the interview data of 15 fact-checkers from India in order to better understand the working conditions and precariousness of this emerging profession. The analysis shows a marginal improvement in working condition of the fact-checkers who had previously worked as journalists. Most of them moved from the journalism to fact-checking as they found it exciting. However, they have noticed new forms of precarities emerge in the profession. Nevertheless, fact-checkers presented a positive yet grim picture of the future of their industry. The interviewees highlighted the precarious working condition and lack of sustainable funding model being the main reason for the precarity. Additionally, the withdrawal of third-party fact-checking (3PFC) programme by Meta in the US has added another layer of fear for them. The interviewees were also critiqued IFCN's failure to develop a funding model and disciplining fact-checking organisation who violate its Code of Principles in India. This article shows the precarious working condition in the media industry, and the lack of sustainable financial model has positioned a very precarious future for this profession in India.

“En princip, en värdering och ett sätt att tänka” - begreppet inklusion i finländska läroplansgrunder

Katri Hansell, Eva Staffans & Camilla Svens-Liavåg
Åbo Akademi

De nationella läroplansgrunderna är samhällets sätt att kommunicera vad som anses vara viktigt i undervisningen. Läroplansgrunderna inkluderar beskrivningar av värdegrunden och verksamhetskulturen som utbildningen ska bygga på. Målsättningen är en likvärdig utbildning för alla barn och unga. I texterna om värdegrunden och verksamhetskulturen ingår många breda och omfattande begrepp som inte tydligt definieras utan tolkningen lämnas till viss del till läsaren (t.ex. Hansell & Bergroth, 2020; Tjärü m.fl., 2024). Detta innebär att lärare tolkar och tillämpar dessa centrala begrepp, vilket gör dem till centrala aktörer i verkställandet av läroplansgrunderna i praktiken (t.ex. Poikola, 2025). En central värdering i dagens utbildning är inklusion. Inklusion är både en princip och en process (EASNIE, 2017). I finländsk kontext konstaterar Poikola m.fl. (2022) att det inte finns gemensamma kriterier för vad som avses med inklusion.

Syftet med vår presentation är att granska hur inklusion beskrivs och definieras i de aktuella läroplansgrunderna för småbarnspedagogik (Utbildningsstyrelsen, 2022), förskoleundervisning (Utbildningsstyrelsen, 2025) och grundläggande utbildning (Utbildningsstyrelsen, 2014). Vi granskar dessa tre styrdokument med hjälp av systematisk begreppsanalys (Nuopponen, 2020) och jämför hur inklusionsbegreppet som ska genomsyra utbildningen på alla stadier presenteras i dem. Genom att granska styrdokumenterna från småbarnspedagogiken till den grundläggande utbildningen kan vi diskutera kontinuumet mellan stadierna och analysera hur den enhetliga lärtigsten som betonas i styrdokumenterna skrivs fram för inklusion.

I analysen tar vi fasta på likheter och skillnader mellan de kännetecken som vi identifierat i de olika dokumenterna och diskuterar hur dessa kan påverka hur lärare på olika stadier tolkar vad inklusion innebär i deras kontext. Det finns skillnader mellan hur ofta inklusion nämns i dokumenterna och vilka kännetecken som kopplas till den. Detta väcker frågan ifall inklusionsbegreppet kommuniceras tillräckligt tydligt i de nationella styrdokumenterna för att garantera jämlik utbildning för alla barn och unga.

Referenser

- European Agency for Special Needs and Inclusive Education. [EASNIE] (2017). Inclusive early childhood education: New insights and tools –final summary report. European Agency for Special Needs and Inclusive Education.
- Hansell, K., & Bergroth, M. (2020). Språkmedvetenhet inom småbarnspedagogik: pedagogernas reflektioner över begreppet. I H. Hirsto, M. Enell-Nilsson, H. Kauppinen-Räsänen, & N. Keng (Red.), *Työelämän viestintä III, Arbetstlivskommunikation III, Workplace Communication III, Kommunikation im Berufsleben III* (s. 239–252). (VAKKI Publications; Vol. 12). <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202101252636>
- Nuopponen, A. (2020). Systemaattinen käsiteanalyysi tutkijan työssä. I: H. Katajamäki (Red.) *Tieteellinen kirjoittamisen tiedeyhteisössä*, 94–122. VAKKI Publications 11. Vaasa: VAKKI. <https://vakki.net/wp-content/uploads/2020/09/Tieteellinen-kirjoittamintiedeyhteisossa>.
- Poikola, M., Hakalehto, S. & Kärnä, E. (2022). Inklusionin oikeudellinen ja kasvatustieteellinen perusta Suomessa. *Oikeus* 51(2), 191–224.
- Poikola, M. (2025). Perspectives on Inclusive Education and Student Participation at the Intersection of Education and Law. Dissertation, University of Eastern Finland.
- Tjärü, S., Svanbäck-Laaksonen, M., Staffans, E., Still, J., Hirvi, J., Nordin, P., Eriksson, L. & Heikkilä, M. (2024). Helheter i de finländska styrdokumenterna för småbarnspedagogik – huvudsak och huvudbry för lärarutbildningen. *Nordisk barnehageforskning*, 21(4), 110–131. <https://doi.org/10.23865/nbf.v21.500>

Utbildningsstyrelsen (2014). Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen. Föreskrifter och anvisningar 2014:96. Utbildningsstyrelsen.

Utbildningsstyrelsen (2022). Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2022. Föreskrifter och anvisningar 2022:2b. Utbildningsstyrelsen.

Utbildningsstyrelsen (2025). Ändring av Grunderna för förskoleundervisningens läroplan 2014 i anknytning till det reviderade stödet för lärande.

Offering Words in Interaction - Multimodal Practices in L1 and L2 Word Searches

Sanna Heittola
University of Helsinki

This presentation examines the temporal organization of embodied and verbal conduct in word searches, focusing specifically on collaborative searches. Word searches are a recurrent feature in all ordinary conversations (Rydell 2019). They can be defined as forward-oriented repair processes where the speaker breaks off a turn in progress and displays trouble by different multimodal means, like pausing and making search sounds (Brouwer 2003). Collaborative word searches illuminate how speakers jointly maintain intersubjectivity during moments of lexical trouble. They are not merely cognitive retrieval issues but interactional events that foreground the cooperative organization of talk.

This study contributes to previous research on word searches (e.g., Dressel 2020, Goodwin & Goodwin 1986, Hayashi 2003) by examining the diverse ways in which candidate solutions are offered in multi-party discussions. More specifically, the study adds to the growing body of multimodal studies in collaborative word searches by demonstrating how participants employ verbal and embodied resources to propose possible lexical items. Although word searches have been extensively examined as an interactional phenomenon, the practices through which candidate words are proposed have received comparatively little systematic attention. While there are several studies that concentrate on the analyses of recruiting assistance or attention (Greer 2013, Rydell 2019, Tuma & Sherman 2022) my analytic focus here is on how 'offering' of a lexical item is done.

The main research question is as follows:

- How are candidate solutions produced multimodally and negotiated in collaborative word searches among L1 and L2 speakers of Swedish?

I identify distinct practices for offering candidate solutions, ranging from tentative, multimodally supported suggestions to more assertive completions. Furthermore, I discuss the possible motivations behind these variations. These may relate to participants' epistemic stances, linguistic competence, or the ongoing activity's relational dynamics. Particular attention is given also to how the initiator of the word search orients to and responds to these candidate solutions.

Bringing together theoretical discussion and empirical analysis, the study draws on a corpus of 19 video-recorded task-based multi-party conversations about art, involving separate groups of L1 and L2 speakers of Swedish. The nature of the data allows a comparative point of view. Overall, there are over 80 word search sequences in the data. The data is analyzed within the framework of interactional linguistics and multimodal interactional analysis (Mondada 2024). In the presentation I focus especially on four word-search sequences that are analytically illustrative cases.

References

- Brouwer, Catherine (2003). Word Searches in NNS-NS Interaction: Opportunities for Language Learning? *The Modern Language Journal*, 87:4, 534–545.
- Dressel, Dennis (2020). Multimodal word searches in collaborative storytelling: On the local mobilization and negotiation of coparticipation. *Journal of Pragmatics*, 170, 37–54.
- Goodwin, Marjorie H., Goodwin, Charles (1986). Gesture and coparticipation in the activity of searching for a word. *Semiotica* 62 (1/2), 51–75.
- Greer, T. (2013). Word Search Sequences in Bilingual Interaction: Codeswitching and Embodied Orientation Toward Shifting Participant Constellations. *Journal of Pragmatics*, 57, 100–117. <https://doi.org/10.1016/j.pragma.2013.08.002>.
- Hayashi, Makoto (2003). Language and the Body as Resources for Collaborative Action: A Study of Word Searches in Japanese Conversation. *Research on Language and Social Interaction*, 36(2), 109–141.
- Mondada, Lorenza (2024). Multimodality in Conversation Analysis. In: Jeffrey D. Robinson, Rebecca Clift, Kobin H. Kendrick & Chase Wesley Raymond (Ed.). *The Cambridge Handbook of Methods in Conversation Analysis*, 700–742. <https://doi.org/10.1017/9781108936583.025>
- Rydell, Maria (2019). Negotiating co-participation: Embodied word searching sequences in paired L2 speaking tests. *Journal of Pragmatics*, 149, 60–77. <https://doi.org/10.1016/j.pragma.2019.05.027>.
- Tůma, František & Sherman, Tamah (2022). Recruiting help in word searches in L2 peer interaction: A multimodal conversation-analytic study. *Linguistics and Education*, 67. <https://doi.org/10.1016/j.linged.2021.100999>.

Miten opiskeluun liittyvässä viestinnässä voidaan tukea neuromoninaisten opiskelijoiden osallisuutta? Tapausesimerkinä kirjoitusprosessin mallinnus

Jutta Helenius
Tampereen yliopiston kielikeskus

Tarkastelen esitelmässäni sitä, miten opiskeluun liittyvässä viestinnässä voidaan tukea neuromoninaisten opiskelijoiden osallisuutta. Käytän opiskeluun liittyvän viestinnän tapausesimerkinä harjoitustyön tehtävänantoon liittyvää kirjoitusprosessin mallinnusta Akateemisen kirjoittamisen opintojaksolla. Osallisuus (engagement, participation) nähdään tässä yhteydessä 1) käyttäytymiseen liittyvänä mahdollisuutena osallistua ja vaikuttaa (mm. Audas & Willms 2001) sekä 2) psykologisena tunteena johonkin kuulumisesta (belonging) (Audas & Willms 2001).

Tampereen yliopiston kielikeskuksessa toteutetut Akateemisen kirjoittamisen opintojaksot (2 opintopistettä) harjaannuttavat mm. akateemisia tekstitaitoja (<https://opiskelijanopas.tuni.fi/fi/tampereen-yliopisto/opintotiedot/opintojaksot/uta-ykoodi-38849?year=2025>). Opintojaksolla tehdään harjoitustyö, jonka kirjoitusprosessia tuetaan eri tavoin. Yksi tuen ja samalla opiskeluun liittyvän viestinnän muoto on harjoitustyön kirjoitusprosessin esimerkkimallinnus.

Neuromoninaisuus merkitsee neurologista ja luonnollista vaihtelua, jota havaitaan ihmisten ajattelutavoissa, tiedonkäsittelyssä sekä aistihavaintojen tulkinnessa (mm. Walker 2021; Mitä neuromoninaisuus tarkoittaa 2025). Neuromoninaisten opiskelijoiden määrä korkeakoulutuksessa on lisääntynyt (Euroopan komissio 2018; Jackson, Hart & Volkmar 2018), joten heidän osallisuuteensa esimerkiksi opiskeluun liittyvässä viestinnässä on syytä kiinnittää erityistä huomiota.

Neuromoninaiset opiskelijat kokevat mm. erilaisia keskittymiseen, oppimiseen ja toiminnanohjaukseen liittyviä haasteita, jotka vaikuttavat opiskelukykyyn ja siten kirjoittamiseenkin (mm. Tampereen yliopiston Opiskelun ja hyvinvoinnin tuki > Opiskelutaitojen vahvistaminen 2025). Kirjoitustaidon merkitys osallisuudelle akateemisessa kontekstissa on oleellinen, sillä ”tiedeyhteisö on pitkälti tekstien varassa toimiva joukko ihmisiä” (Luukka 2002: 14). Näiden seikkojen vuoksi akateemisen tekstin kirjoitusprosessia on tarpeen mallintaa hyvin hienojakoisesti (mallinnuksesta mm. Bornman 2017). Kirjoitusprosessin mallinnus voi tukea neuromoninaisen opiskelijan toiminnanohjausta sekä keskittymistä, koska prosessi on konkretisoitu, vaiheistettu ja pilkottu pieniin osiin. Samalla mallinnus ja siihen liittyvä viestintä vahvistaa neuromoninaisten opiskelijoiden osallisuutta opiskelu- ja tiedeyhteisössä. Mallinnuksesta voi olla apua myös neurotyypillisille opiskelijoille kirjoitusprosessin aloittamisen tai ylläpitämisen hankaluuksiin.

Asiasanat: kirjoitusprosessi, neuromoninaisuus, opiskeluviestintä

Lähteet

Audas, Richard & Willms, J. Douglas 2001: Engagement and Dropping Out of School: A Life-Course Perspective. Applied Research Branch. Human Resources Canada. Saatavilla osoitteesta <https://publications.gc.ca/site/archive-archived.html?url=https%3A%2F%2Fpublications.gc.ca%2Fcollections%2FCollection%2FMP32-28-01-1-10E.pdf>. Viitattu 13.11.2025.

- Bornman, Juan 2017: Developing inclusive literacy practices in South African schools. Teoksessa M. Milton (toim.). International perspectives on inclusive education. S. 105–122. Emerald Publishing Limited. Leeds. United Kingdom.
- Euroopan komissio 2018: The European Higher Education Area in 2018: Bologna Process Implementation Report. Brussels: EACEA European Unit of Eurydice. Saatavilla osoitteesta https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/european-higher-education-area-2018-bologna-process-implementation-report_en. Viitattu 26.10.2025.
- Jackson, Scott L., Hart, Logan & Volkmar, Fred R. 2018: Preface: Special Issue – College Experiences for Students with Autism Spectrum Disorder. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 48(3). S. 639–642.
- Luukka, Minna-Riitta 2002: Mikä tekee tekstistä tieteellisen. Teoksessa Merja Kinnunen & Olli Löytty (toim.) *Tieteellinen kirjoittaminen*. S. 13–28. Vastapaino. Tampere.
- Mitä neuromoninaisuus tarkoittaa 2025: Mitä neuromoninaisuus tarkoittaa? Artikkelit Oppiko Oy:n sivuilla. Saatavilla osoitteesta <https://www.oppiko.fi/artikkelit/1097>. Viitattu 13.11.2025.
- Tampereen yliopiston kielikeskus, opintojaksot, Akateeminen kirjoittaminen. Saatavilla osoitteesta <https://opiskelijanopas.tuni.fi/fi/tampereen-yliopisto/opintotiedot/opintojaksot/uta-ykoodi-38849?year=2025>. Viitattu 19.12.2025.
- Tampereen yliopiston Opiskelun ja hyvinvoinnin tuki. Opiskelutaitojen vahvistaminen 2025. Saatavilla osoitteesta <https://opiskelijanopas.tuni.fi/fi/tampereen-yliopisto/opiskelun-ja-hyvinvoinnin-tuki/opiskelutaitojen-vahvistaminen>. Viitattu 13.11.2025.
- Walker, Nick 2021: Neuroqueer heresies. Notes on the neurodiversity paradigm, autistic empowerment, and post-normal possibilities. Autonomous Press. United Kingdom.

Mitä kuuluu kypsyysnäytteelle? Kypsyysnäytekäytännöt Suomen yliopistoissa toimijuuden näkökulmasta tekoälyaikana

Jutta Helenius^a, Esa Laihanen^b & Heli Virkkunen^c

^a Tampereen yliopiston kielikeskus

^b LUT-yliopiston ja LAB-ammattikorkeakoulun kielikeskus

^c Vaasan yliopiston kielikeskus Linginno

Toimijuudessa on sekä sosiaalinen että yksilöllinen ulottuvuus (mm. Vähäsantanen 2015, 1). Yksilölliseen toimijuuteenkin liittyy aina sosiaalinen ja kulttuurinen konteksti (Eteläpelto, Vähäsantanen, Hökkä & Paloniemi 2013, 56). Yksilön toimijuus muodostuu erilaisissa osallistumisen tavoissa (St. Pierre 2000; Zembylas 2003; Vähäsantanen 2015, 3; inhimillisen toimijuuden perusominaisuuksista ks. Bandura 2006, 164–165). Toimijuus rakentuu sosiaalistavissa oppimisprosesseissa, kuten kirjoittamalla erilaisia tekstilajeja. Samalla opiskelija kehittyy oman alansa ja kirjoittamisen asiantuntijaksi. Asiantuntija pystyy yhdistämään molemmat ulottuvuudet tekstissään siten, että tekstin eri osista muodostuu tekstilajille ominainen, eheä kokonaisjäsentely, jossa on keskitytty ydinsisältöön ja jossa erikoiskieltä käytetään oppialan mukaisesti (ks. Katajämäki 2020; Nuopponen 2020). Tällainen näkemys kirjoittajuuden asiantuntijuudesta on sovellettavissa tilanteisiin, joissa tekijä kirjoittaa tekstin kokonaisvaltaisesti itse tai käyttäen teknisiä apuvälineitä, kuten tekoälyä, mutta kirjoittajan toimijuus ja tekijyyden aste vaihtelevat tällöin oleellisesti.

Toteutimme keväällä 2025 kyselyn kypsyysnäytekäytännöistä Suomen yliopistojen kypsyysnäytteiden kielentarkastajille ja suomen kielen sekä tekstitaitojen asiantuntijoille, jotka ohjaavat tai tarkastavat kypsyysnäytteitä. Tavoitteena oli kartoittaa kypsyysnäytekäytäntöjen ja kielentarkastuksen nykytilannetta. Kysely oli ajankohtainen siksin, että tekoälytyökalujen käyttö haastaa kirjoittamisen sekä tekstitaitojen opetusta ja arviointia monin tavoin.

Esityksessä lähestymme kypsyysnäytteen syvintä funktiota erityisesti inhimillisen ja vastuullisen toimijuuden näkökulmasta. Pohdimme kypsyysnäytettä kirjoittajaa hyödyttävän oppimiskokemuksen mahdollistamisen, tutkinnon laadunvarmistuksen sekä luotettavan arvioinnin kannalta. Kypsyysnäytteen kirjoittaminen vaatii tekstilajin tajuja (Kalliokoski 2002; Valtonen 2012; ks. myös Bhatia 1993 ja 2004) ja erikoiskielen hallintaa.

Tarkastelemme esitelmässämme sitä, millaista toimijuutta yliopisto-opintoihin kuuluva kypsyysnäyte edustaa tekoälyn aikakaudella: Mitä nykyiset kypsyysnäytekäytännöt kertovat kypsyysnäytteen funktiosta ja millaisia kehittämisen mahdollisuuksia niistä avautuu tai voisi avautua? Miten kypsyysnäytekäytännöt rakentavat tai voisivat rakentaa vastuullista toimijuutta? Tarkoitamme inhimillisellä toimijuudella opiskelun kontekstissa yksilöllisiä tekijöitä (mm. motivaatio, kompetenssiuskomukset), opiskeluympäristön mahdollistamia vuorovaikutussuhteita ja opiskeluympäristössä tarjolla olevia resursseja (mm. osallistavat pedagogiset ratkaisut, opiskelijoiden vaikutusmahdollisuudet opintoihin) (Jääskelä 2015).

Lähteet

Bandura, A. (2006). Towards a psychology of human agency. – *Perspectives on Psychological Science* 1 (12), 164–180. Saatavilla osoitteesta <http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1111/j.1745-6916.2006.00011.x>. Viitattu 8.12.2025.

Bhatia, Vijay K. (1993). *Analysing genre. Language use in professional settings*. Lontoo: Longman.

- Bhatia, Vijay K. (2004). *Worlds of written discourse: A genre-based view*. London: Continuum.
- Eteläpelto, A., Vähäsantanen, K., Hökkä, P. & Paloniemi, S. (2013). What is agency? Conceptualizing professional agency at work. – *Educational Research Review* 19 (2013), 45–65. Saatavilla osoitteesta https://www.researchgate.net/publication/254863609_What_is_agency_Conceptualizing_professional_agency_at_work. Viitattu 8.12.2025.
- Jääskelä, P. (2015). Toimijuusleipä ja sen rakenne. Saatavilla osoitteesta <https://peda.net/jyu/julkaisut/is/ott/mtt>. Viitattu 8.12.2025.
- Kalliokoski, J. (2002). Tekstilajin taju. Teoksessa: Äidinkielen merkitykset, 147–159. Toim. I. Herlin, J. Kalliokoski, L. Kotilainen & T. Onikki-Rantajääskö. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Katajamäki, H. (toim.) (2020). Tieteellinen kirjoittaminen tiedeyhteisössä. VAKKI Publications 11. Vaasa: VAKKI. Saatavilla: <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020101383810>. Viitattu 19.12.2025.
- Nuopponen, A. (2020). Systemaattinen käsiteanalyysi tutkijan työssä. Teoksessa (toim. Heli Katajamäki) Tieteellinen kirjoittaminen tiedeyhteisössä, sivut 94 – 122. Vaasa: VAKKI. Saatavilla: <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020101383810>. Viitattu 19.12.2025.
- St. Pierre, E. A. (2000). Poststructural feminism in education: an overview. – *Qualitative Studies in Education*, 13 (5), 477–515. Saatavilla osoitteesta <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09518390050156422>. Viitattu 8.12.2025.
- Valtonen, P. (2012). Abiturientti uutistoimittajana. Tekstilajin taju ja uutisen tuottaminen äidinkielen tekstitaidon kokeessa. Turun yliopiston julkaisuja C 350, Scripta Lingua Fennica Edita. Turku: Turun yliopisto.
- Vähäsantanen, K. (2015). Professional agency in the stream of change: Understanding educational change and teacher's professional identities. – *Teaching and Teacher Education*. (47), 2015, 1–12. Saatavilla osoitteesta https://ac.els-cdn.com/S0742051X14001516/1-s2.0-S0742051X14001516-main.pdf?tid=f37743c6-0908-4b6e-9159-e2fe2ff744f7&acdnat=1526387504_6943eee713cb5713429a3b97f0f6e970. Viitattu 8.12.2025.
- Zembylas, M. (2003). Emotions and teacher identity: a poststructural perspective. – *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 9 (3), 213–238. Saatavilla osoitteesta <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13540600309378>. Viitattu 8.12.2025.

Pelillistämisen mahdollisuudet journalismin pariin ohjaamisessa

Hanna Hietikko
Vaasan yliopisto

Journalismi on muuttunut digitalisaation myötä (Negreira-Rey ym. 2023) eikä se täytä enää demokratiassa tärkeää yhteiskunnallista tehtäväänsä, tiedonvälitystä kansalaisille (Leeper, 2020) vaan jopa polarisoi kansalaisia (Salloum & Malkamäki 2025). Moni saa uutisensa sosiaalisesta mediasta ja podcasteista (Newman ym. 2025) ja osa jopa välttelee journalismia täysin (Toff 2024). Yleisön huomiosta kilpailevan sosiaalisen median affordanssit eli käyttäjille määritetyt toimintamahdollisuudet poikkeavat journalististen alustojen vastaavista merkittävästi (mm. Ronzhyn ym. 2023; Hase ym. 2023). Journalismi onkin alkanut kiristyneiden taloudellisten olosuhteiden pakosta huomioida yleisönsä tarpeet (Swart ym. 2022) ja emootiot (Wahl-Jorgensen 2019) yhä paremmin kokeilemalla keinoja, jotka tuntuvat yleisöstä miellyttäviltä ja motivoivilta.

Pelillistämisen uskotaan lisäävän yleisön kiinnostusta journalismiin (esim. Ferrer Conill ym. 2020). Pelit ymmärretään usein viihteeksi (Friman ym. 2022), mutta pelillistämistä voidaan käyttää tarkoituksenmukaisesti toiminnan motivoimiseen (Nguyen 2023; Chou, 2015). Journalismin kontekstissa pelillistäminen on palkitsemista aktiivisuudesta tai sitoutumisesta, osallistamista työhön tai kilpailun luomista lukijoiden, katsojien, kuuntelijoiden tai tekijöiden välille (Ferrer Conill 2016, 52–55). Pelillistämällä journalismin vuorovaikutteisuutta voidaan myös lisätä niin, että sekä uutistuotantoa että kulutustottumuksia voidaan muovata (Ferrer Conill ym. 2020). Käyttäjiä voidaan suostutella journalismin äärelle tuuppaamalla heitä haluttuun suuntaan sivustolle rakennetuilla suostuttelevilla elementeillä (Thaler & Sunstein 2021) tai motivoimalla heitä vetoamalla kansalaisvelvollisuuteen ja tarjoamalla siihen sopivat lähtöasetukset (Betakova 2025) ja hyödyntämällä affordansseja (Anter 2025).

Tutkimukseni tavoitteena on selvittää, mitä hyötyä pelillistamisestä on journalistisen yleisösuhteen luomisessa ja ylläpitämisessä, miten journalismista voi tehdä pelillistämisen keinoin yleisölle helpommin lähestyttävää ja sen pariin palaamisesta säännöllistä. Tutkimukseni päätutkimuskysymykset ovat: Mitä eri kohderyhmät ajattelevat journalismin pelillistamisestä ja mitä kohderyhmät itse toivovat siltä? Miten pelillistämisen keinoja kannattaa hyödyntää eri kohderyhmille ja millaisia uusia pelillistämisen tapoja voisi kehittää niin, että siitä saa oikeasti motivoivaa? Miten yleisösuhdetta voi ylläpitää pelillisyyden keinoin?

Tutkin aihetta monimenetelmäisesti (Laaksonen ym. 2013). Minulla on kyselyllä ja haastatteluin kerättyä aineistoa 30–50-vuotiaiden käsityksistä journalismin pelillistamisestä. Opiskelijoiden näkemyksistä saan aineisto Kaleva Median podcastista, jossa opiskelijat antavat palautetta konsernin journalismista. Lisäksi analysoin Kaleva Median keräämää analytiikkadataa niin määrällisesti kuin laadullisesti. Pelillisyyden soveltuvuudesta senioreille kerään aineistoa osallistuvasti havainnoiden Ilkka-Pohjalaisen Digiakatemiassa.

Lähteet

- Anter, L. (2025). How social media affordances shape journalistic content production: A stimulus-based interview study on journalists' perceptions. *Journalism*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/14648849251337009>.
- Betakova, D., Boomgaarden, H., & Lecheler, S. (2025). The Role of Choice Architecture in Mitigating News Avoidance. *Digital Journalism*, 1–19. <https://doi.org/10.1080/21670811.2025.2562143>

- Chou, Y. K. (2015). Actionable gamification: beyond points, badges, and leaderboards. https://mcusercontent.com/0e4d88e02b5b077b7bee2ca33/files/57883a1d-6ccc-ff12-ef4c-5a7870df0d97/Actionable_Gamification_Full.03.pdf.
- Ferrer Conill, R. (2016) Points, badges, and news. A study of the introduction of gamification into journalism practice. <https://doi.org/10.2436/20.3008.01.148>.
- Ferrer Conill, R., Foxman, M., Jones, J., Sihvonen, T., & Siitonen, M. (2020). Playful approaches to news engagement. *Convergence* 26(3), 457–469. <https://doi.org/10.1177/1354856520923964>.
- Friman, U., Arjoranta, J., Kinnunen, J., Heljakka, K., & Stenros, J. (toim.). (2022). *Pelit kulttuurina*. Tampere: Vastapaino.
- Hase V., Boczek K., & Scharkow M. (2023) Adapting to affordances and audiences? A cross-platform, multi-modal analysis of the platformization of news on Facebook, Instagram, TikTok, and Twitter. *Digital Journalism* 11(8): 1499–1520. <https://doi.org/10.1080/21670811.2022.2128389>.
- Laaksonen, S. M., Matikainen, J., & Tikka, M. (2013). *Otteita verkosta – verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät*. Tampere: Vastapaino.
- Leeper, T. J. (2020). Raising the Floor or Closing the Gap? How Media Choice and Media Content Impact Political Knowledge. *Political Communication*, 37(5), 719–740. <https://doi.org/10.1080/10584609.2020.1753866>.
- Negreira-Rey, M.-C.; Vázquez-Herrero, J.; Sixto-García, J.; López-García, X. (2023). *Blurring Boundaries of Journalism in Digital Media: New Actors, Models and Practices*. *Studies in Big Data*, 140. Springer Nature.
- Newman, N., Fletcher, R., Robertson, C. T., Ross Arguedas A. A. & Kleis Nielsen R. (2025). *Reuters Institute Digital News Report 2024*. Oxford: Reuters Institute for the Study of Journalism.
- Nguyen, C. T. (2023). *Pelien filosofia. Toimijuus taiteena*. Tampere: Niin & Näin.
- Ronzhyn A., Cardenal A. S., & Batlle Rubio A. (2023) Defining affordances in social media research: a literature review. *New Media & Society* 25(11): 3165–3188.
- Salloum, Ali & Malkamäki, Arttu. (2025). *Poliittisen polarisaation hahmottaminen ja mittaaminen : Käsikirja ja kielioppi*. https://cdn.prod.websitefiles.com/64123799970e0ddca93c317a/677f6e1d96a3747f7d39785f_Poliittisen%20polarisaation%20hahmottaminen%20ja%20mittaaminen.pdf
- Swart, J., Groot Kormelink, T., Costera Meijer, I., & Broersma, M. (2022). Advancing a Radical Audience Turn in Journalism. *Fundamental Dilemmas for Journalism Studies*. *Digital Journalism*, 10(1), 8–22. <https://doi.org/10.1080/21670811.2021.2024764>.
- Thaler, R. H. & Sunstein C. R. (2021). *Nudge: The Final Edition*. London, United Kingdom: Penguin.

Inhimillinen viestintä ja yhteistyö tutkimushankkeissa

Marjo Honkaranta, Tomi Laapotti & Tanja Sihvonon
Vaasan yliopisto

Merkittävä osa tieteellisestä tutkimuksesta tehdään väliaikaisissa tutkimusorganisaatioissa, kuten konsortioissa ja hankkeissa. Näitä tutkittaessa on keskeistä tarkastella organisoitumisen prosesseja eli vuorovaikutusta, joka tapahtuu yksilöiden työskennellessä yhdessä tiettyjen tavoitteiden eteen. Organisoitumisen ytimessä on inhimillinen viestintä ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa.

Tutkimushankkeissa on kolme päällekkäistä ja toisiinsa kietoutunutta prosessia, jotka kuvaavat organisoitumisen ulottuvuuksia: toimintaympäristön olosuhteet (contextual conditions), yhteistyö (cooperation) ja viestintä (communication). Tarkastelemme tutkimushankkeiden organisoitumista organisaatioiden viestinnällisen konstituution (CCO) näkökulmasta. Muista osittaisista, joustavista tai vakiintumattomista organisaatiomuodoista poiketen olemme havainneet, että väliaikaisten tutkimusorganisaatioiden organisoituneisuus ('organisationality') rakentuu keskinäisen päätöksenteon, toimijuuden ja identiteetin lisäksi edellä mainituista toimintaympäristön olosuhteista. Erotuksena häilyvämmistä organisaatioista, kuten aiemmin CCO-kontekstissa tutkituista BMX-pyöräilijöiden yhteisöistä tai hakkerikollektiiveista, tutkimushankkeet ovat formaalimpia ja niissä on institutionaalisia rakenteita ja tavoitteita, jotka tukevat yhteistä toimintaa. Esimerkiksi hankkeen vastuuorganisaatio tai rahoittaja voi tuoda toimintaan tällaisia rakenteita ja olosuhteita. Formaaleista rakenteista huolimatta organisoitumisen taso vaihtelee dynaamisesti.

Kirjallisuuskatsaus ja sen pohjalta muodostettu viitekehys luovat perustan tutkimusprojektien organisoitumisen tarkastelulle. Esitämme, että keskittymällä viestintäkäytänteisiin konstitutiivisesta näkökulmasta tutkimushankkeet voivat vapauttaa potentiaalinsa vaikuttavina tiedeviestijöinä. Toisin sanoen, vahvistamalla toimijuutta, identiteettiä ja päätöksentekoa sekä edistämällä toimintaympäristön olosuhteita hankkeet voivat luoda paremmat edellytykset strategisemmalle tiedeviestinnälle.

Tarkastelemme, miten usean tutkimushankkeen yhteistyö tutkimusohjelmassa organisoituu ensimmäisen toimintavuoden aikana. Aineistona ovat hankkeiden vuorovaikutusvastaavien kokousten pöytäkirjat ja Teams-keskustelut ohjelman ensimmäiseltä kokonaisuudelta (2022). Aineisto analysoidaan organisatorisen diskurssianalyysin keinoin. Tutkimuksessa tarkastellaan tutkimusohjelman organisoitumiseen liittyviä tekijöitä, kuten osallistujia, keskustelujen sisältöä, vuorovaikutuksen seurauksia, päätöksentekoa sekä syntyneitä toimintakulttuuria ja rakenteita.

Avainsanat: organisoituminen, tutkimushankkeet, tiedeviestintä, strateginen viestintä, kirjallisuuskatsaus, CCO

Viestinnän asiantuntijoiden muuttuva työ ja johtamistarpeet: tapaustutkimus tekoälyn käyttöönotosta kaupunkiorganisaation viestintäyksikössä

Tessa Horila^a, Jonna Koponen^b & Pekka Isotalus^a

^a Tampereen yliopisto

^b Itä-Suomen yliopisto

Tekoälyn käyttöönotto organisaatioissa herättää kysymyksiä siitä, miten uudet teknologiat muuttavat työtä, työtehtäviä ja työyhteisöjä. Viestintäalalla tekoäly voi tehostaa työtä, fasiloida tiedonhallintaa ja tukea luovia prosesseja, mutta työn tehostumisen rinnalla on tekoälyn riskeihin liittyviä huolia ja epävarmuutta (Wang ym., 2025). Viestinnän asiantuntijoilla on organisaatioissa kaksoisrooli: heidän tulee paitsi jäsentää tekoälyn merkitystä omalle työlleen, myös tulkita ja selittää tekoälyä erilaisille yleisöille ja sidosryhmille (Bowen, 2024). Tekoälyn vaikutuksia viestintätyölle ja sen johtamiselle on tutkittu vielä vähän. Erityisen vähäistä tutkimus on ollut julkisella sektorilla, jossa viestintään kohdistuu vahvoja odotuksia luotettavuudesta ja eettisyydestä; samalla organisaatioiden byrokraattinen luonne voi heijastua tekoälyn käyttöönottoon (Lovari & DeRosa, 2025).

Tämän tutkimuksen tavoitteena on ymmärtää työn muutoksia ja johtamistarpeita julkisorganisaation viestintätyössä. Esitämme kaksi tutkimuskysymystä: (1) Miten viestinnän asiantuntijat käsittävät tekoälyn käyttöönoton heijastuneen heidän työnsä piirteisiin? (2) Millaisia johtamistarpeita viestinnän asiantuntijat liittävät tekoälyn käyttöönottoon? Tutkimus toteutettiin tapaustutkimuksena suomalaisen kuntaorganisaation viestintäyksikössä. Toteutimme kolme ryhmähaastattelua sekä viestintäjohtajan yksilöhaastattelun yksikössä syksyllä 2025 (N=11). Aineisto analysoitiin froneettis-iteratiivisesti (Tracy ym., 2024) yhdistäen aineistolähtöisen lähestymistavan ja teoriaohjaavan analyysin, jossa hyödynnettiin työn piirteiden mallia (work characteristics, Morgeson & Humphrey, 2006).

Työn muutoksen osalta tulokset osoittavat, että viestintäasiantuntijat hyödyntävät viestintäosaamistaan monin tavoin tekoälyn käytössä. Tekoäly on sekä nopeuttanut että lisännyt heidän työtään. Erityisesti viestintäasiantuntijoita kuormittavat uudet tekoälyn eettiseen ja tarkoituksenmukaiseen käyttöön liittyvät monitorointitehtävät, joihin julkisorganisaatioissa työskentely heitä velvoittaa. Tekoälyyn ei kuvata muodostuvan kollegiaalista suhdetta, mutta sen käyttö näyttäisi heijastuvan työyhteisöön vähentyvänä vuorovaikutuksena. Tekoälyyn liittyviä johtamistarpeita ovat rauhan, tilan ja ajan mahdollistaminen, konkretia ja kohdennus omaan työhön, säännöllinen vuorovaikutus, johdon edelläkävijyys sekä tekoälyn normalisointi ja suhteuttaminen työn kokonaisuuteen. Työn muutokset ja johtamistarpeet näyttävät osin ristiriitaisina. Kokonaisuudessaan tulokset kertovat, että tekoälyn käyttöönotto on monitasoinen viestinnällinen prosessi, joka vaikuttaa niin yksilöihin, tiimeihin, työyhteisöihin, johtajiin, kuin koko organisaatioonkin. Tämä kompleksinen prosessi tuottaa myös uusia johtamisen haasteita.

Lähteet

- Bowen, S. A. (2024). "If it can be done, it will be done:" AI ethical standards and a dual role for public relations. *Public Relations Review*, 50(5), 102513. <https://doi.org/10.1016/j.pubrev.2024.102513>
- Lovari, A. & De Rosa, F. (2025). Exploring the challenges of generative AI on public sector communication in Europe. *Media and Communication*, 13. DOI: <https://doi.org/10.17645/mac.9644>

- Morgeson, F. P., & Humphrey, S. E. (2006). The Work Design Questionnaire (WDQ): Developing and validating a comprehensive measure for assessing job design and the nature of work. *Journal of Applied Psychology*, 91(6), 1321–1339. DOI: <https://doi.org/10.1037/0021-9010.91.6.1321>.
- Tracy, S. J., Gist-Mackey, A. N., & Dehnert, M. (2024). Phronetic iterative qualitative data analysis in organizational communication research. In B. H. J. M. Brummans, A. Sivunen, & B. C. Taylor (Eds.), *The Sage handbook of qualitative research in organizational communication* (pp. xx–xx). Sage Publications.
- Wang, Y., Ravazzani, S., & Anton, A. (2025). Generative AI risks: Are European communication professionals ready? A study on individual and organizational readiness. *Journal of Communication Management*, 29(4), 1–18. <https://doi.org/10.1108/JCOM-12-2024-0256>

Saavutettavuustyön käytännöt osana verkkopankkien digitaalista saavutettavuutta ja asiakaskokemusta

Annikki Hyppönen
Vaasan yliopisto

Väitöstutkimukseni (Hyppönen, 2025) tarkastelee saavutettavuustyön ja -arvioinnin käytäntöjä osana verkkopalvelujen tarjontaa ja asiakaskokemusta. Vaikka tutkimuksen kohteena ovat pankit, sen tulokset ovat sovellettavissa myös laajemmin, sillä digitalisaation myötä lähes kaikki perinteisemmät palvelut on muutettu verkkopalveluiksi (Ilmarinen & Koskela, 2015, s. 23–25; Mattila ja muut, 2018; Neittaanmäki ja muut, 2021, s. 152). Muutos on merkittävä, sillä suuri osa pankkien aiemmasta konttoriverkostosta on lakkautettu ja asiakkaita kannustetaan uuden teknologian käyttöön ja riittävän talousosaamisen hankkimiseen (de la Cuesta-Gonzales, 2021; Digi- ja väestötietovirasto, 2022; Raijas ja muut, 2020).

Saavutettavuustyön tavoitteena on varmistaa, että mahdollisimman moni voisi käyttää verkkopalveluja vaikeuksitta (Mäkipää, 2022; Rosenbaum ja muut, 2017; Traficom, 2024). Tämä edellyttää saavutettavuusosaamista, eli tietoa, taitoja ja kykyjä organisoida saavutettavuuteen liittyvä suunnittelu- ja toteutustyö tehokkaasti, mielekkäästi ja tuloksellisesti (Digipalvelulaki 306/2019, WAI 2019, 2024). Tutkimuksen tavoitteena on lisätä ymmärrystä siitä, miten pankit palveluntarjoajina ymmärtävät saavutettavuuden merkityksen ja millä tavoin ne toteuttavat palveluissaan saavutettavuuden vaatimuksia, sekä vastaavasti, miten verkkopalvelujen saavutettavuus kytkeytyy asiakaskokemukseen.

Väitöstutkimus koostuu johdannon lisäksi neljästä artikkelista, joissa käsitellään asiakaskokemuksen emotionaalista saavutettavuutta haavoittuvassa asemassa olevan kuluttajan näkökulmasta, verkkopankkipalvelujen sisällöllisen saavutettavuuden ja tietoturvan välistä yhteyttä, pankkien ja asiakaspalveluhenkilöstön osaamisvaatimuksia vuorovaikutuksen näkökulmasta ja verkkopalvelujen kognitiivisen saavutettavuuden arviointiprosessia. Aineistoina hyödynnettiin haastatteluja, kyselyjä, keskusteluaineistoa ja kirjallisuutta. Menetelminä käytettiin laadullista sisällönanalyysiä, temaattista analyysiä ja diskurssianalyysiä, ja teoreettisena viitekehyksenä toimivat systeemiajattelu ja sosiaalinen konstruktionismi.

Tutkimuksen keskeisiä tuloksia on, että teknisten ratkaisujen ohella saavutettavuus edellyttää ymmärrystä viestinnällisistä, kognitiivisista, sisällöllisistä, kielellisistä ja tiedollisista ulottuvuuksista (Hyppönen, 2022; Hyppönen ja muut, 2023). Pankit tunnistavat sisällöllisen saavutettavuuden merkityksen turvalliselle palvelunkäytölle (Hyppönen & Salmela, 2024), mutta tietoturvaongelmien katsotaan usein johtuvan asiakkaan toiminnasta eikä palvelujen kehitystarpeista. Pankkien ja niiden asiakaspalveluhenkilöstön osalta osoitetaan, että saavutettavuusosaamisen perusta on asiakasymmärrys: kun asiakkaiden erilaiset tarpeet huomioidaan, saavutettavuusongelmat voidaan todentaa eri menetelmin ja ratkaista asiantuntevasti (Hyppönen & Laajalahti, 2025). Näitä väitöstutkimukseni tuottamia tuloksia esittelen tarkemmin VAKKI symposium -esitelmässäni.

Asiasanat: asiakaskokemus, saavutettavuus, systeemiajattelu, verkkopankkipalvelut

Lähteet

- de la Cuesta-González, M., Paredes-Gazquez, J., Ruza, C. & Fernández-Olit, B. (2021). The relationship between vulnerable financial consumers and banking institutions. A qualitative study in Spain. *Geoforum*, Volume (119), 163–176. <https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2021.01.006>
- Digi- ja väestötietovirasto (2022). Digihumaus-raportti 2022: Neljä skenaariota digitalisaation tulevaisuudesta. Noudettu 28.11.2025 osoitteesta <https://dvv.fi/digihumausraportti2022>
- Digipalvelulaki 306/2019. Finlex. Noudettu 2.12.2025 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190306>
- Hypönen, A. (2022). ”Hyvä saavutettavuus hyödyttää kaikkia” – Kognitiivisen saavutettavuusarvioinnin käytänteitä. Teoksessa H. Katajamäki, M. Enell-Nilsson, H. Kauppinen-Räisänen & H. Limatius (toim.), Responsible Communication. Vaasa: VAKKI Publications 14, 43–59. <https://doi.org/10.70484/vakki.149325>
- Hypönen, A. (2025). *Saavutettavuustyön käytännöt osana verkkopankkien digitaalista saavutettavuutta ja asiakaskokemusta* [väitöskirja, Vaasan yliopisto]. Osuva. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-395-217-1>
- Hypönen, A., Koskela, M. & Jaskari, M.-M. (2023). Verkkopankkipalvelujen saavutettavuus: emotionaalisen ulottuvuuden huomioiminen asiakaskokemuksen kehittämisessä. *Kulutustutkimus.Nyt*, 17(1–2), 122–148. <https://doi.org/10.54333/kulutustutkimus.128096>
- Hypönen, A. & Laajalahti, A. (2025). Verkkopankkipalvelujen saavutettavuus: vuorovaikutuksen merkitys saavutettavuusosaamisessa. *Prologi*, 21(2), 30–52. <https://doi.org/10.33352/prlg.154901>
- Hypönen, A. & Salmela, E. (2024). Tietoturvan ja sisällöllisen saavutettavuuden diskurssit pankkialalla. Teoksessa *AFinLAn vuosikirja 2024*. Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys AFinLA, 46–77. <https://doi.org/10.30661/afinlavk.143415>
- Ilmarinen, V. & Koskela, K. (2015). *Digitalisaatio. Yritysjohdon käsikirja*. Alma Talentum 2015.
- Mattila, J., Seppälä, T. & Lähteenmäki, I. (2018). Kuka vie ja ketä? – Pankit alustatalouden ristitulessa. *ETLA Raportti No 84*. <https://pub.etla.fi/ETLA-Raportit-Reports-84.pdf>
- Neittaanmäki, P., Lehto, M. & Savonen, M. (2021). *Yhteiskunnan digimurros*. Jyväskylän yliopiston IT-tiedekunta. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-8647-6>
- Mäkipää, J.-P. (2022). *Towards design theory for accessible artifacts* [väitöskirja, Vaasan yliopisto]. Osuva. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-395-046-7>
- Raijas, A., Kalmi, P., Ranta, M. & Ruuskanen, O.-P. (2020). Suomalaisten talousosaaminen – Analyysi 2000-luvulla tehtyjen tutkimusten ja selvitysten perusteella. *Suomen Pankki. A: 119*, 2020. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:bof-202004022056>
- Rosenbaum, M. S., Seger-Guttmann, T. & Giraldo, M. (2017). Commentary: vulnerable consumers in service settings. *Journal of Services Marketing*, 31(4/5), 309–312. <https://doi.org/10.1108/JSM-05-2017-0156>
- Traficom (2024). *Tietoa saavutettavuudesta*. Noudettu 1.12.2025 osoitteesta <https://www.saavutettavuusvaatimukset.fi/fi/yleista-saavutettavuudesta/tietoa-saavutettavuudesta>
- WAI, Web Accessibility Initiative. (2019). *Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 2.1)*. Virallinen suomenkielinen käännös. Noudettu 1.12.2025 osoitteesta <https://www.w3.org/Translations/WCAG21-fi-20191122/>
- WAI, Web Accessibility Initiative. (2024). *Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 2.2)*. Noudettu 1.12.2025 osoitteesta <https://www.w3.org/TR/WCAG22/>

Why don't they answer? An attribution-theoretical examination of mis-, dis-, and malconnection in workplace relations

Jenni Kantola^a & Anne Laajalahti^b

^a Seinäjoen ammattikorkeakoulu

^b Vaasan yliopisto

Digital communication technologies have multiplied the opportunities for interaction in contemporary workplaces, increasing both the volume and speed of daily communication between colleagues (Hafermalz & Riemer, 2020). At the same time, however, unanswered messages, delays, and forms of “workplace ghosting” (Brazeau ym., 2024; Kantola & van Zoonen, 2025; Teichert, 2025) have become pervasive as individuals try to balance their constant connectivity. These moments of digital disconnection (Altmeier ym., 2024; Vanden Abeele ym., 2024), whether in email or various messaging platforms, constitute critical sites for understanding how employees make sense of relational and organisational dynamics in their workplace.

The aim of our study is to examine how knowledge workers make attributions about non-responsiveness, focusing on how they interpret interaction situations in which their messages receive no reply. Drawing on attribution theories (e.g., Heider, 1958; McDermott, 2009; Spitzberg & Manusov, 2015), we investigate how individuals explain these communication gaps in their everyday workplace interactions. Rather than assessing their factual accuracy, we approach these attributions as consequential sensemaking practices that may shape participants' emotions, communicative behaviour, and future relational dynamics. Our research data consists of interviews (N = 55) with knowledge workers, in which they describe their experiences of non-responsiveness or sudden ending of communication in digital contexts, referred here as workplace ghosting. Using attribution theories as an analytical lens, we analyse, for example, the perceived locus, stability, and controllability of these explanations (Weiner, 2014).

Our preliminary findings indicate that knowledge workers' interpretations depend on whether they attribute the communication gaps as intentional or unintentional and whether they locate the cause in themselves, in the other party, or in contextual constraints. Building on previous research on organisational disconnection (Altmaier ym., 2024; Vanden Abeele ym., 2024), we propose a refined conceptualisation that distinguishes between misconnection, disconnection, and malconnection. Moreover, our study contributes to attribution theories by highlighting the socially negotiated nature of attributions in workplace communication, rather than treating attributions solely as individual cognitive judgments. Overall, our study offers both analytical and practical insights for understanding and improving communication dynamics in organisational settings.

References

- Altmaier, N., Kratel, V. A. E., Borchers, N. S., & Zurstiege, G. (2024). Studying digital disconnection: A mapping review of empirical contributions to disconnection studies. *First Monday*, 29(1). <https://doi.org/10.5210/fm.v29i1.13269>
- Brazeau, G. A., Robinson, E. T., Wolcott, J., & Jones, C. B. (2024). Ghosts and ghosting in digital communications. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 88(5), 100692. <https://doi.org/10.1016/j.ajpe.2024.100692>
- Hafermalz, E., & Riemer, K. (2020). Interpersonal connectivity work: Being there with and for geographically distant others. *Organization Studies*, 41(12), 1627–1648. <https://doi.org/10.1177/01708406209736>
- Heider, F. (1958). *The psychology of interpersonal relations*. Wiley. <https://doi.org/10.1037/10628-000>

- Kantola, J., & van Zoonen, W. (2025). Vanishing acts: Unraveling the mystery of ghosting in remote work. *International Journal of Business Communication*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/23294884251342524>
- McDermott, V. M. (2009). Attribution theory. In S. W. Littlejohn & K. A. Foss (Eds.), *Encyclopedia of Communication Theory* (pp. 60–63). Sage.
- Spitzberg, B., & Manusov, V. (2015). Attribution theory: Finding good cause in the search for theory. In D. O. Braithwaite & P. Schrodt (Eds.), *Engaging Theories in Interpersonal Communication: Multiple Perspectives* (2nd ed., pp. 37–49). Sage.
- Teichert, L. (2025). The behavioural trend of ghosting in the professional context – a scoping review on the empirical mapping of ghosting in vocational surroundings. *Cogent Business & Management*, 12(1), 2458759. <https://doi.org/10.1080/23311975.2025.2458759>
- Vanden Abeele, M. M. P., Vandebosch, H., Koster, E. H. W., De Leyn, T., Van Gaeveren, K., de Segovia Vicente, D., Van Bruyssel, S., van Timmeren, T., De Marez, L., Poels, K., DeSmet, A., De Wever, B., Verbruggen, M., & Baillien, E. (2024). Why, how, when, and for whom does digital disconnection work? A process-based framework of digital disconnection. *Communication Theory*, 34(1), 3–17. <https://doi.org/10.1093/ct/qtad016>
- Weiner, B. (2014). The attribution approach to emotion and motivation: History, hypotheses, home runs, headaches/heartaches. *Emotion Review*, 6(4), 353–361. <https://doi.org/10.1177/1754073914534502>

Lätt språk i den finlandssvenska kontexten

Marja Kivilehto
Tammerfors universitet

Lätt språk som fenomen har som bekant uppstått som en praktisk verksamhet, och det är först under senare år som forskningen har fokuserats i större omfattning. Forskningen har bland annat behandlat lättläst skönlitteratur för unga (Nordenstam & Olin-Scheller 2020), talat lätt språk (Leskelä 2022), ordförrådet i lätt språk (Valtasalmi 2024) samt lätt språk och dess anvisningar (Frondeén 2025), för att nämna några nordiska studier. I flera av dessa studier berörs mer eller mindre direkt de normer som styr lätt språk och lättlästa texter. Dels är normerna uttalade, dels underförstådda.

I detta föredrag fokuserar jag på de normer som framträder i fyra intervjuer som jag genomförde år 2024 med personer som arbetar med lätt språk på svenska. Som bakgrundsmaterial används även två enkäter: den ena riktade sig till myndigheter och den andra till personer som själva skriver och/eller översätter lätt svenska i Finland. Studien utgår från en finlandssvensk kontext och syftar till att belysa vilka utmaningar de som arbetar med lätt språk och dess normer möter i en miljö där språket i praktiken är ett minoritetsspråk, trots sin status som nationalspråk.

Referenser

- Frondeén, Carina 2025. Lätt språk under lupp. Lätt språk och dess anvisningar utgående från forskningsperspektiv, praktikerperspektiv och användarperspektiv. Helsingfors: Helsingfors universitet.
- Leskelä, Leealaura 2022. Selkopuhetta! Puhuttu selkokieli kehitysvammaisten henkilöiden ja ammattilaisten vuorovaikutuksessa. Helsingfors: Helsingfors universitet.
- Nordenstam, Anna & Olin-Scheller, Christina 2020. I litteraturens tjänst: Skolbibliotekariers uppfattningar om lättläst skönlitteratur till elever och lärare. Maritha Johansson, Bengt-Göran Martinsson & Suzanne Parmenius Swärd (red.) Trettonde nationella konferensen i svenska med didaktisk inriktning: Bildning, utbildning, fortbildning. Linköping: Linköping University, 209–223.
- Valtasalmi, Idastiina 2024. Teksti- ja käyttöjänäkökulmia selkokielen sanastoon. Tammerfors: Tammerfors universitet.

Termityö osana verkkokoulutusympäristön rakentamista vankeinhoidon ammattilaisille

Zita Kóbor-Laitinen^a & Seija Pekkala^b

^a Humanistinen ammattikorkeakoulu

^b Helsingin yliopisto

Nuorten vankien yhdenvertaisen osallisuuden tukeminen kielellisten vaikeuksien tunnistamisen ja kuntoutuksen kautta -hanke (NuorVOKK) kehittää vankeinhoidon ammattilaisille suunnattua verkkokoulutusympäristöä. Tavoitteena on lisätä rikosseuraamusalan työntekijöiden ymmärrystä nuorten vankien kielellisistä vaikeuksista. Erityisen keskeistä on täsmällinen ja saavutettava termistö, joka tukee henkilöstön osaamista ja sen kautta yhdenvertaista vuorovaikutusta Suomen rikosseuraamusjärjestelmässä.

NuorVOKK-hanke on Helsingin yliopiston Lääketieteellisen tiedekunnan Logopedian osaston, Helsinki Brain & Mindin ja Humanistisen ammattikorkeakoulun (Humak) ESR+yhteishanke (2024–2027), joka toteutetaan yhteistyössä Rikosseuraamuslaitoksen sekä Uudenmaan ja Kanta-Hämeen vankiloiden kanssa.

NuorVOKK-hankkeen rikosseuraamusalalle soveltuva verkkokoulutusympäristö tulee sisältämään tekstin lisäksi videoita, animaatioita, äänitallenteita, infograafeja, kuvia ja kaaviota sekä linkkejä asiantuntijasivustoille. Olemme kokoamassa sanastoa vankeinhoidon ammattilaisille suunnattua oppimateriaalia varten, jossa on runsaasti niin lingvistiikan ja logopedian kuin oikeudenkäynnin ja rikosseuraamusprosessin termejä. Verkkokoulutusympäristön halutaan tukevan rikosseuraamusprosessiin osallistuvien asiantuntijoiden käytännön työtä.

Keskitymme esitelmässämme hankkeen terminologiaan liittyviin pohdintoihin. Puheen, kielen ja kommunikaation vaikeuksia käsittelevän tieteellisen lähdekirjallisuuden termistö on englannin kielen osalta vakiintuneempaa kuin suomen kielen. On huomioitava myös, että oppimateriaalin tulee olla selkeää, motivoivaa ja Suomen lainsäädäntöön sekä oikeusjärjestelmän käytäntöihin sopivaa. Tämä koskee niin ilmiöitä havainnollistavia esimerkkejä kuin termistön johdonmukaista ja täsmällistä käyttöä.

Tunnistaessaan nuorten vankien kielelliset haasteet rikosseuraamusalan työntekijät voivat ohjata heidät myös puheterapeutin tekemiin kielellisiin arviointeihin ja kuntoutukseen. Kun vankeinhoidon henkilöstön tietoisuus kielellisistä vaikeuksista lisääntyy ja nuorten kielelliset taidot vahvistuvat, väärinymmärrykset vähenevät ja vuorovaikutus helpottuu. Tämä voi olla yksi niistä tekijöistä, jotka auttavat nuoria irtaantumaan rikoskierteestä.

Viranomaiset ja kansalaiset tartuntatautien ehkäisijöinä: sidosryhmäyhteistyötä vai biopolitiikkaa?

Heli I. Koskinen
Vapaa tutkija

Viranomaiset noudattavat toiminnassaan lakia ja saavat laista toimivaltansa. Toimivaltaisina viranomaiset valvovat, kuinka lakeja noudatetaan yhteiskunnassa. Viranomainen voi kieltää, rajoittaa ja puuttua jopa yksilön perusoikeuksiin, kuten liikkumisvapauteen ja kokoontumisvapauteen yrittäessään saada ihmiset toimimaan halutulla tavalla. Lainsäädäntö luo viranomaisen ja kansalaisen välille valtaan perustuvan suhteen. Harjoitettu vallankäyttö on yksilöivää, biologiseen olentoon vaikuttavaa valtaa, biovaltaa, joka perustuu elämän ja kehon hallintaan (Foucault 2010, 101-105). Äärimmillään vallan käyttö on alistavaa, kuten vankilaan eristämistä tai pakolliseksi määrätyn rokotteen ottamista (Foucault 2007; emt).

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli perehtyä viranomaisten ja kansalaisten välisiin suhteisiin koronapandemiavuonna 2020. Erityistavoitteena oli selvittää, minkälaisena viranomais-kansalais-suhteen todellisuus näyttäyty kahden eri maan (Suomen ja Ruotsin) tartuntatautilaissa ja Ruotsin rajaa koskeneissa matkustusrajoituksissa. Tämän tutkimuksen viitekehystenä oli kielen todellisuutta rakentavaan voimaan perustuva sosiaalinen konstruktionismi ja tutkimuskohteena tartuntatautilain ja koronarajoitusten diskurssien kriittinen, valtasuhteiden tutkimus. Tutkimuksessa sekä vertailtiin suomalaista ja ruotsalaista tartuntatautilakia että analysoitiin Suomen ja Ruotsin rajaa koskeneita korona-ajan matkustusrajoituksia. Tutkimuskysymyksiä olivat kuinka suomalainen ja ruotsalainen lainsäädäntö eroavat toisistaan, millaisin verbein viranomais-kansalais-yhteistyöhön velvoitetaan sekä miten kansalaisiin kohdistuvat rajat luotiin Suomen ja Ruotsin välistä liikennettä rajoittavassa kielenkäytössä. Tekstiaineistot analysoitiin hyödyntämällä hermeneuttista merkitysten tulkintaa ja hermeneutiikkaan pohjautuvaa kysymys-vastaus-tekniikkaa (Kakkuri-Knuuttila 1999). Lisäksi tehtiin verbianalyysiä. Lait olivat Suomessa ja Ruotsissa samanlaisia kertoen aktiivisista subjekteista (viranomainen) ja passiivisista toimenpiteiden kohteista (kansalainen) ja ne vastasivat samanlaisiin kysymyksiin (mitä, mistä, kuka, kenelle, milloin). Lakien velvoittavaa diskurssia täydensivät käskävät ja ehdottomat verbimuodot. Velvoittavassa diskurssissa kansalainen oli viranomaisen toimenpiteiden ja harjoitetun biopolitiikan kohde, jolla on ruotsalaisessa laissa myös oma roolinsa tartuntatautien leviämisen ehkäisemisessä. Matkustusrajoituksissa toistuivat samat hallitsevat roolit (kuka ja ketä), kun niillä hallittiin sekä Suomen että Ruotsin kansalaisia paikallisiin (missä-tyyppisiin) kysymyksiin vastaten. Aktiivisilla verbimuodoilla rakennettiin rajaa maiden välille. Tartuntatautien kontekstissa toisistaan eroavat oikeuden diskurssi ja poliittinen diskurssi lähenivät toisiaan. Diskurssi oli yksimielinen eikä analyysissä tullut esille velvoittavalle diskurssille vastakkaista diskurssia.

Lähteet

- Foucault M. Foucault M. Security, Territory, Population: Lectures at the Collège de France, 1977–1978. Lontoo: Palgrave Macmillan; 2007.
- Foucault M. Seksuaalisuuden historia: tiedontahto, nautintojen käyttö, huoli itsestä. 2. p. Helsinki: Gaudeamus; 2010.
- Kakkuri-Knuuttila, M-L. Kysymys-vastaus-menetelmä analyysin apuna. Kirjassa: Kakkuri-Knuuttila M-L (toim.) Argumentti ja kritiikki. Lukemisen, keskustelun ja vakuuttamisen taidot. Tampere: Tammer-Paino; 1999, 34-59.

Kognitiivinen saavutettavuus digitaalisissa palveluissa: kohti yhdenvertaisempaa yhteiskuntaa

Terhi Kärpänen
Laurea-ammattikorkeakoulu

Digitalisaatio on muuttanut yhteiskunnan palvelut ja vuorovaikutuksen yhä digitaalisemmiksi, mutta samalla se on synnyttänyt uudenlaista eriarvoisuutta. Kaikilla ei ole yhtäläisiä mahdollisuuksia käyttää digitaalisia palveluja, sillä saavutettavuus ja erityisesti kognitiivinen saavutettavuus eivät toteudu kaikille. Kognitiivinen saavutettavuus tarkoittaa, että palvelut ovat ymmärrettäviä, loogisia ja muistettavia myös niille, joilla on erilaisia tiedonkäsittelyn haasteita.

Tässä väitöskirjassa tarkastellaan kognitiivista saavutettavuutta palveluntarjoajien näkökulmasta: miten he ymmärtävät ja toteuttavat kognitiivista saavutettavuutta digitaalisissa kuluttajapalveluissa, ja mitkä tekijät mahdollistavat tai estävät sen toteutumisen. Tutkimus perustuu viiteen artikkeliin, joista kaksi on kirjallisuuskatsauksia ja kolme laadullisia haastattelututkimuksia. Tulokset osoittavat, että vaikka kognitiivisen saavutettavuuden merkitys tunnistetaan, sen käytännön toteutus on organisaatioissa vielä hajanaista. Haasteina ovat muun muassa vaikea terminologia ja riittämättömyyden tunne, mutta mahdollistajina nähdään esimerkiksi ulkoistetut palvelut ja tekoälyn tuomat mahdollisuudet.

Väitöskirjan keskeinen johtopäätös on, että kognitiivinen saavutettavuus ei ole vain käyttöliittymän ominaisuus, vaan palveluntarjoajan strateginen kyvykkyys ja edellytys yhdenvertaiselle digitaaliselle yhteiskunnalle. Kokonaisvaltainen saavutettavuus vaatii tiivistä yhteistyötä käyttäjien, suunnittelijoiden, kehittäjien ja sisällöntuottajien kesken.

Lähteet

Kärpänen, Terhi. 2025. Cognitive Accessibility in Digital Consumer Services: A Brief Transition: From Value Co-Creation to the Value Co-Destruction. Väitöskirja. Helsinki: Faculty of Social Sciences, University of Helsinki. <https://helda.helsinki.fi/items/697008af-18d9-4dab-9c38-304e5fc1d829>

Generatiivinen tekoäly tiedon ja tietämisen airuena organisaatioissa

Tomi Laapotti^a & Rasa Jämsen^b

^a Vaasan yliopisto

^b Jyväskylän yliopisto

Tämän puheenvuoron tarkoituksena on esitellä tutkimusagenda, joka keskittyy organisatorisen tiedon ja tietämisen muutoksiin generatiivisten tekoälytyökalujen (GenAI) vaikutuksesta. GenAI:n käyttöönotto vaikuttaa erityisesti tietointensiiviseen työhön (esim. Anthony, 2021; Sowa ym., 2021). Tiettyjen GenAI-työkalujen käytön vaikutuksia tietointensiivisen työn tekemiseen on jo tutkittu (esim. Ritala ym., 2024; Yin ym., 2024), mutta meitä askarruttava kysymys on, miten tiedon ja tietämisen käsitteet muuttuvat tekoälyn aikakaudella tietointensiivisissä organisaatioissa (ks. Alaimo & Kallinikos, 2021). Näin ollen tämän puheenvuoron tavoitteena on jäsentää tutkimuksellisia näkökulmia siihen, miten tieto ja tietäminen viestinnällisinä saavutuksina (uudelleen)käsitteellistetään GenAI:n myötä organisaatioissa – tietotyön kontekstissa.

Väitämme, että GenAI muuttaa tietoa ja tietämistä tietotyössä 1) tietoon orientoitumisen (ihmisen näkökulma), 2) tiedon rakentumisen (datan näkökulma) ja 3) tiedon laadun (tuotokset) näkökulmista. GenAI:n käytön on todettu esimerkiksi rajoittavan kriittistä ajattelua (Larson ym., 2024; Lee ym., 2025). Dataa voidaan järkeistää tiedoksi, vaikka sen tiedetään olevan heikkolaatuista ja altis muokkaukselle (Jämsen ym., 2025), ja yksilölliset teknologian käyttötaidot vaihtelevat ja vaikuttavat tuloksiin (Dell'Acqua ym., 2023). Lisäksi on tiedostettava, että GPT:n tuotama materiaali on pelkkiä kielirakenteita, jotka perustuvat matemaattisiin todennäköisyyksiin, ja se voidaan sovittaa tietoon vasta vuorovaikutuksessa jonkun kanssa (Hannigan ym. 2024; Lindebaum & Fleming, 2024). Edellä mainitut tekijät johtavat muun muassa tiedon ja ongelmiin tarjottujen ratkaisujen homogenisoitumiseen (esim. Dell'Acqua ym., 2023; Kosmyna ym., 2025), jolloin organisaatioiden paikallinen tieto hämärtyy (Alaimo & Kallinikos, 2021).

Valtaosa aiemmasta tutkimustiedosta perustuu yksilötason havainnointiin, joten organisaatiotason tarkastelun tutkimusagendalle on tarve. Puheenvuorossamme jäsenämme tutkimussuuntia dataan ja tekoälyyn liittyvien uskomusten ja käytänteiden näkökulmista, erityisesti GenAI:n tiedollisen toimivallan (knowledge authority) käsitteen avulla. Jäsennyksemme kautta korostamme inhimillisen viestinnän ja vuorovaikutuksen keskeisyyttä organisaatioiden tietämisessä.

Lähteet

- Alaimo, C., & Kallinikos, J. (2021). Organizations decentered: Data objects, technology and knowledge. *Organization Science*, 33(1), 19-37. <https://doi.org/10.1287/orsc.2021.1552>
- Anthony, C. (2021). When Knowledge Work and Analytical Technologies Collide: The Practices and Consequences of Black Boxing Algorithmic Technologies. *Administrative Science Quarterly*, 66(4), 1173-1212. <https://doi.org/10.1177/00018392211016755>
- Dell'Acqua, F., McFowland III, E., Mollick, E. R., Lifshitz-Assaf, H., Kellogg, K., Rajendran, S., ... & Lakhani, K. R. (2023). Navigating the jagged technological frontier: Field experimental evidence of the effects of AI on knowledge worker productivity and quality. *Harvard Business School Technology & Operations Mgt. Unit Working Paper*, (24-013).
- Hannigan, T. R., McCarthy, I. P., & Spicer, A. (2024). Beware of botshit: How to manage the epistemic risks of generative chatbots. *Business Horizons*, 67(5), 471–486. <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2024.03.001>

- Jämsen, R., van Zoonen, W., Sivunen, A. E., & Villi, M. (2025). Between clicks and colleagues: The janus-faced nature of data in the media industry. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 30(2), zmaf003, <https://doi.org/10.1093/jcmc/zmaf003>.
- Kosmyna, N., Hauptmann, E., Yuan, Y. T., Situ, J., Liao, X. H., Beresnitzky, A. V., ... & Maes, P. (2025). Your brain on ChatGPT: Accumulation of cognitive debt when using an AI assistant for essay writing task. arXiv preprint arXiv:2506.08872, 4.
- Larson, B. Z., Moser, C., Caza, A., Muehlfeld, K., & Colombo, L. A. (2024). Critical thinking in the age of generative AI. *Academy of Management Learning & Education*, 23(3), 373–378. <https://doi.org/10.5465/amle.2024.0338>
- Lee, H. P. H., Sarkar, A., Tankelevitch, L., Drosos, I., Rintel, S., Banks, R., & Wilson, N. (2025). The impact of Generative AI on critical thinking: Self-reported reductions in cognitive effort and confidence effects from a survey of knowledge workers. CHI Conference on Human Factors in Computing Systems (CHI '25), April 26–May 01, 2025, Yokohama, Japan. <https://doi.org/10.1145/3706598.3713778>
- Lindebaum, D., & Fleming, P. (2024). ChatGPT undermines human reflexivity, scientific responsibility and responsible management research. *British Journal of Management*, 35(2), 566–575. <https://doi.org/10.1111/1467-8551.12781>
- Ritala, P., Ruokonen, M., & Ramaul, L. (2024). Transforming boundaries: How does ChatGPT change knowledge work? *The Journal of Business Strategy*, 45(3), 214–220. <https://doi.org/10.1108/JBS-05-2023-0094>
- Sowa, K., Przegalinska, A., & Ciechanowski, L. (2021). Cobots in knowledge work; Human -- AI collaboration in managerial professions. *Journal of Business Research*, 125, 135. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2020.11.038>
- Yin, M., Jiang, S., & Niu, X. (2024). Can AI really help? The double-edged sword effect of AI assistant on employees' innovation behavior. *Computers in Human Behavior*, 150, 107987. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2023.107987>

The vocabularies of imaginary friendships: mapping out the terminologies in the original character art ecosystem

Sebastian Laitila
University of Vaasa

Fandoms and crafts have their own codified vocabularies, not only to explain phenomena that are very specific to the fandom itself but also to build a sense of in-group belonging. Fan labour groups, such as the original character (OC) ecosystem and the commissioned art market are no exceptions to this. Along with the vocabulary related to the fields related to the fan labor actions themselves, one must note the specific terminology related to the furry fandom. The subject itself is very niche and esoteric for the general population, but also it is something that has existed in some form even before the rise of social media and has formed a somewhat established language around itself.

To understand a phenomenon, one of the first things to do is to understand the language spoken of that particular phenomenon. To make sense of phrases such as YCH, adoptable, halfbody or fursona it is important to explain and contextualise them in a concise manner. For this, I will be mapping out the concept relations (Nuopponen 2020) and to visualize the terminology around these phenomena I will use the concept satellite model (Nuopponen 2016). I will combine content analysis and literature review as methods for the research.

For the literature review, there is foundational research related to the furry fandom (Plante et al. 2016), which explains some of the terminology that will be mapped out in this article. Along with the furry fandom, there is also established vocabulary on fan labor and it has been researched as well, with a recent example being Ciesielska, Lamerichs & Zarzycka's book on affect in fandom (2025), which is relevant to other articles in the dissertation as well.

it is important to distinguish concepts and terms that are more related to original characters within the fan ecosystem in general to those that are related exclusively to the furry fandom or those that are related to the character art sales market. Some terms are also connected to roles, such as the artist, the commissioner and the fan and to interactions not only between commissioners and artists but also artists collaborating or trading pieces with one another. This will also serve as foundational work for terminologies in these particular areas.

References

- Ciesielska, D., Lamerichs, N., and Zarzycka, A. 2025. *Affect in Fandom: Fan Creators and Productivity*. Amsterdam University Press. Netherlands.
- Nuopponen, Anita 2016. *Satellite System As a Visualisation Tool for Concept Analysis*. Term Bases and Linguistic Linked Open Data. Proceedings of TKE the 12th International conference on Terminology and Knowledge Engineering. Erdman Thomsen, H., Pareja-Lora, A., Madsen, B. N. Denmark.
- Nuopponen, Anita 2020. *Systemaattinen käsiteanalyysi tutkijan työssä*. Tieteellinen kirjoittaminen tiedeyhteisössä. Katajamäki, Heli. Vakki RY. Finland.
- Plante, C. N., Reysen, S., Adams, C., Roberts, S. E. & Gerbasi, K. C. 2023. *Furscience: A Decade of Psychological Research on the Furry Fandom*. International Anthropomorphic Research Project. Commerce, TX. United States. ISBN-10: 0997628839

Hurdana anses tonåringar vara? En kritisk lexikografisk studie av språkexempel med "tonår", "tonårig" och "tonåring" i "Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien" (2021)

Hans Landqvist

Institutionen för svenska, flerspråkighet och språkteknologi, Göteborgs universitet

Det övergripande temat för denna studie är ordböckers beskrivningar av ord som används om människor med olika kronologisk ålder, exempelvis "baby", "medelålders" och "åldring". Den övergripande forskningsfrågan är om människor i olika åldersgrupper beskrivs på ett respektfullt och inkluderande sätt eller ej. Härigenom knyts studien till en aspekt på 2026 års VAKKI-tema Human kommunikation, eftersom studiens fokus är "'humane' communication, which refers to an empathetic and respectful way of communicating" (VAKKI 2025).

Tidigare forskning om svenska ordböcker och ordlistor uppmärksammar beskrivningar av äldre människor (Nikula 2008; Landqvist 2025). Denna studie fokuserar i stället på en yngre grupp, nämligen tonåringar, definierade som människor i åldern 13–18 år eller 13–19 år (1177.se; SO 2021, artikeln "tonår"). Man kan fundera över om (medelålders) lexikografer har fördomar om yngre människor, detta med tanke på att äldre generationer sannolikt alltid har klagat på yngre. Dessa yngre människor anses sakna viktiga kunskaper, uppföra sig på ett felaktigt sätt och ha dåliga vanor (jfr Reichert 2023). Som material för studien fungerar samtidsordboken "Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien" (SO), vars andra upplaga utkom 2021 (se Sköldberg et al. 2025 om SO).

Syftet med studien är att kartlägga hur tonåringar, 13–18/19 år, framställs i SO (2021), och studien ska besvara två forskningsfrågor:

(F1) Vilka bilder av yngre människor framträder i språkexempel där "tonår", "tonårig" och "tonåring" förekommer i SO?

(F2) Kan bilderna som framträder sägas vara uttryck för s.k. ålderism (eng. "ageism"), definierad som, "prejudice by one age group towards other age groups" (Butler 1969:243)?

I fråga om informationskategorier i ordboksartiklar identifierar Svensén (2004:9–12) fyra huvudtyper:

- (1) Formell information: stavning, uttal, morfologi (både ordböjning och ordbildning)
- (2) Syntagmatisk information: ordklassstillhörighet, konstruktionssätt, kollokationer, idiom
- 3) Semantisk information: betydelse
- (4) Pragmatisk information: förekomst, bruklighet.

För att uppnå syftet och besvara den första forskningsfrågan analyseras aktuella artiklar i SO (2021) med särskilt fokus på kategori (3) Semantisk information, i form av språkexempel (jfr Svensén 2004:34 och Nikula 2008:341 om betydelsebeskrivningar och exempel). Därtill uppmärksammas underkategorier till (1) och (2): exempel på ordbildning respektive idiom. Som teoretisk-metodisk utgångspunkt för att uppnå syftet och besvara den andra forskningsfrågan fungerar forskningstraditionen kritisk lexikografi (eng. critical lexicography) (Moon 2014; Chen 2014). Inom denna uppmärksammas nämligen bland annat uttryck för "ethnocentricity, gender and sexuality, and age/ageism" i ordböcker (Moon 2014:86).

Referenser

- 1177.se = 1177.se. Tonåringar 13–18 år. Tillgänglig: <https://www.1177.se/barn--gravid/sa-vaxer-och-utvecklas-barn/barnets-utveckling/tonaringar-13-18-ar/> (citerad 23.10.2025).
- Butler, R. N. (1969). Age-ism: Another Form of Bigotry. *The Gerontologist* 9, 243–246. https://doi.org/10.1093/geront/9.4_Part_1.243
- Chen, W. (2019). Towards a discourse approach to critical lexicography. *International Journal of Lexicography* 32:3, 362–388. <https://doi.org/10.1093/ijl/ecz003>
- Landqvist, H. (2025). Förekommer uttryck för ålderism i definitioner och språkexempel? Bilder av äldre människor i *Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien (2021)*. VAKKI Publications N:o 17. *Communicational Relations*. Eds. E. Vainikka, M. Eronen-Valli, N. Nissilä, E. Salmela & H. Virkkunen, 66–86. Vaasa: Vaasan yliopisto. <https://doi.org/10.70484/vakki.161610>
- Moon, R. (2014). Meanings, Ideologies, and Learners' Dictionaries. I: A. Abel, C. Vettori & N. Ralli (Red.). *Proceedings of the XVI EURALEX International Congress: The User in Focus. 15–19 July 2014*. Institute for Specialised Communication and Multilingualism. 85–105. Tillgänglig: <https://euralex.org/category/publications/euralex-2014/> (citerad 23.10.2025).
- Nikula, K. (2008). *Pensionär – aldrig i livet*. De äldre i ordböckerna. I: Á. Svavarsdóttir, G. Kvaran, G. Ingólfsson & J. H. Jónsson (Red.). *Nordiske Studier i Leksikografi 9. Rapport fra konference om leksikografi i Norden, Akureyri 22.-26. maj 2007*. The Árni Magnússon Institute for Icelandic Studies. 337–352. Tillgänglig: <https://tids-skrift.dk/nsil/issue/view/2336/91> (citerad 23.10.2025).
- Reichert, A. M. (2023). Sluta klaga på dagens ungdom. Kollega [fackförbundet Unionens medlemstidning]. Tillgänglig: <https://kollega.se/debatt/sluta-klaga-pa-dagens-ungdom> (citerad 23.10.2025).
- Sköldberg, E., Blensenius, K. & Holmer, L. (2025). SO: the Swedish contemporary dictionary. I: D. Dannélls, K. Blensenius & L. Borin (Red.). *Sixty years of Swedish computational lexicography*. Digital Linguistics 3. Walter de Gruyter. 53–82. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1515/9783111577234>
- SO (2021) = Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien. 2 uppl. Tillgänglig: <https://svenska.se/> (citerad 23.10.2025).
- Svensén, B. (2004) [1987]. *Handbok i lexicografi. Ordböcker och ordboksarbete i teori och praktik*. 2 omarbetade och utökade uppl. Norstedts Akademiska Förlag.
- VAKKI 2025 = Call for papers / Einladung, XLVI International VAKKI Symposium. February 12–13, 2026. Tillgänglig: <https://sites.uwasa.fi/vakki/en/symposium-2026/call-for-papers/> (citerad 23.10.2025).

Edessä hyvinvointivaltion synkkä tulevaisuus? Korpusavusteinen tutkimus suomalaisista eläkesäästämisen diskursseista

Ella Lillqvist

Vaasan yliopisto, Itä-Suomen yliopisto

Viimeaikaisissa suomalaisissa sijoittamista koskevilla julkisilla keskusteluilla on yhä useammin kyseenalaistettu lakisääteisen eläkejärjestelmän kyky turvata riittävä toimeentulo tuleville eläkeläisille (Lillqvist & Porttikivi, 2023). Suomen eläkejärjestelmän kestävyys onkin toistuva teema yhteiskunnallisessa keskustelussa ja se liittyy tiiviisti ”kestävyysvajeen” politiikkaideaan (Sorsa, 2014). Yhtenä ratkaisuehdotuksena on esitetty vapaaehtoisen eläkesäästämisen roolin vahvistamista. Silti Suomi sijoittuu 15 Euroopan maan joukossa viimeiseksi vapaaehtoisessa eläkesäästämässä (Insurance Europe, 2023). Onkin tärkeää ymmärtää, miten eläkesäästämisen mielikuvastot rakentuvat ja neuvotellaan julkisessa keskustelussa, jotta voidaan selittää kuluttajakäyttäytymistä ja laajempia yhteiskunnallisia kehityskulkuja. Tässä tutkimuksessa tarkastellaan, miten suomalaiset eläkesäästämistä ja eläkejärjestelmää koskevat mielikuvastot rakentuvat poliittisessa ja mediakeskustelussa, ja miten ne ovat ajan myötä muuttuneet.

Tutkimuksessa tarkastelen median ja politiikan julkista keskustelua välineenä, jonka avulla talouden imaginaarit ja eli mielikuvastot (Beckert 2016; Lillqvist ja Timonen 2023; Lillqvist, Kavonius ja Pantzar 2020) muodostuvat ja leviävät yhteiskunnassa. Näillä mielikuvastoilla ja niihin liittyvillä diskursseilla voi olla performatiivisia vaikutuksia, eli ne eivät pelkästään heijasta yhteiskunnan todellisuutta vaan myös rakentavat sitä (Callon 2010). Makrotaloudellisia faktaa ja fiktiota sisältävät yhteiskunnalliset diskurssit, joissa esimerkiksi ilmaistaan epäilyksiä hyvinvointivaltion tulevaisuudesta, vaikuttavat merkittäväällä tavalla siihen, kuinka kuluttajat arvioivat yksilöllisen taloudellisen varautumisen, kuten vapaaehtoisen eläkesäästämisen, tarvetta. Analysoimalla näitä diskursseja tutkimus tuottaa tietoa näiden käsitysten kehityslinjoista ja laadullista ymmärrystä niiden sisällöstä ja merkityksestä.

Menetelmällisesti tutkimus hyödyntää korpusavusteista diskurssianalyysiä (CADS), jossa yhdistyvät kvantitatiiviset ja kvalitatiiviset lähestymistavat kielenkäytön analyysiin (Baker, 2023; Partington & Marchi, 2015). Aineistona käytetään suomenkielisiä politiikan, uutismedian ja sosiaalisen median tekstikorpuksia. Laajat tekstikorpukset mahdollistavat kielellisten ilmiöiden ja muutosten jäljittämisen ajassa sekä keskeisten leksikaalisten ja diskursiivisten piirteiden tunnistamisen. Analyysi etenee laajoista korpustason trendeistä yksityiskohtaisempaan kontekstuaaliseen tulkintaan. Esitelmässä käsitellään tutkimuksen alustavia tuloksia.

Lähteet

- Baker, P. (2023). *Using Corpora in Discourse Analysis*. 2. painos. Bloomsbury Academic.
- Beckert, J. (2016). *Imagined futures: fictional expectations and capitalist dynamics*. Harvard University Press.
- Callon, M. (2010). Performativity, misfires and politics. *Journal of Cultural Economy*, 3(2), 163–169. <https://doi.org/10.1080/17530350.2010.494119>
- Insurance Europe. (2023). 2023 Pan-European Pension Survey: Key Findings. <https://www.insuranceeurope.eu/publications/3022/2023-pan-european-pension-survey-key-findings/>
- Lillqvist, E., Kavonius, I., & Pantzar, M. (2020). ”Velkakello tikittää”: Julkisyhteisöjen velka suomalaisessa mielikuvastossa ja tilastoissa 2000–2020. *Kansantaloudellinen Aikakauskirja*, 2020(4), 581–607.
- Lillqvist, E., & Porttikivi, M. (2023). ”Jos et aloita, mikään ei muutu”: Tulevaisuuksien rakentuminen median sijoitusdiskursseissa. *VAKKI Publications*, 16, 292–316. <https://doi.org/10.70484/vakki.149353>

- Lillqvist, E., & Timonen, P. (2023). Changing Economic Imaginaries: Making Sense of Consumption during the COVID-19 Crisis. Teoksessa A. Maurer, S. Nessel, & A. Veira-Ramos (toi.), *Economic Sociology in Europe: Recent trends and developments* (s. 187–206). Routledge.
- Partington, A., & Marchi, A. (2015). Using corpora in discourse analysis. Teoksessa D. Biber & R. Reppen (toim.), *The Cambridge Handbook of English Corpus Linguistics* (s. 216–234). Cambridge University Press.
<https://doi.org/10.1017/CBO9781139764377.013>
- Sorsa, V. P. (2014). Kestävyyssvajeen politiikkaidean kritiikki. *Politiikka*, 56(2), 132-142.

Exploring Emotional Measures: Convergence Between Free-Form Self-Reports, Surveys, and Skin Conductance

Jenny Lindholm & Jesper Eklund

Department of Political Science with Media and Communication, The Faculty of Human and Social Sciences, Åbo Akademi University, Vaasa, Finland

Over the past decades, the research of emotions has become increasingly central to better understand political attitudes, decision-making, and political communication (Redlawsk & Mattes, 2022; Shah, 2022). In survey methodology and experiments, researchers rely frequently on asking respondents how they *feel*, for example, by using self-reported scales for discrete emotions (e.g. anger, fear, or enthusiasm). Such measures are efficient, easily comparable, and intuitively appealing.

However, this approach presents a twofold challenge. First, self-reported measures of emotions rest on the assumption that individuals can accurately introspect and articulate their emotional states (Barrett, 2017). Second, by presenting predefined discrete emotions, researchers may inadvertently *prime* respondents toward certain emotional interpretations, which the researcher has deemed theoretically relevant. Consequently, respondents may underreport or overstate certain feelings due to contextual framing, social desirability, or limited emotional awareness. As a result, the relationship between what people *say* they feel and what they *experience* might not always be straightforward (Bakker & Schumacher, 2024). This raises a broader question: what do we capture when we ask people to report their emotions?

This paper addresses that question by examining three approaches to emotion measurement using data from a controlled laboratory study ($N = 71$). Emotions were captured in three ways: (1) by asking respondents to freely describe their emotional responses in open-ended writing, (2) by asking respondents to report their emotions on self-report scales of predefined discrete emotions, and (3) through psychophysiological measurement of skin conductance as an indicator of emotional arousal.

In this article we investigate three research questions to contribute to methodological debates about how emotional phenomena can be observed, reported, and interpreted in research:

RQ1: To what extent do open-ended emotional responses correspond to the emotions participants select from predefined survey options?

RQ2: What additional aspects of emotional experience are captured through open-ended responses compared to predefined measures?

RQ3: Is higher physiological arousal (SCL) associated with higher ratings on the predefined emotion scales?

References

- Bakker, B. N. & Schumacher, G. (2024). "Using measures of psychophysiological and neural activity to advance understanding of psychological processes in politics". In E. C. Busby, C. F. Karpowitz, & C. J. Wong (Eds.), *Handbook of innovations in political psychology*. Edward Elgar Publishing, pp. 415–452.
- Barrett, L. F. (2017). *How emotions are made: The secret life of the brain*. Pan Macmillan.

- Redlawsk, D. P., & Mattes, K. (2022). Emotions and politics. In D. Osborne & C. G. Sibley (Eds.) *The Cambridge handbook of political psychology*, Cambridge University Press, pp. 13–158.
- Shah, T. M. (2022). Emotions in politics: A review of contemporary perspectives and trends. *International Political Science Abstracts*, 74(1), 1–14.

Affektiivisen polarisaation rakentamisen strategiset narratiivit vähemmistöpuheessa – vihaa, kolonialismisyytöksiä ja puhdasrotuisuutta

Katja Lösönen & Merja Koskela
Vaasan yliopisto

Arvot ja identiteetit määrittelevät, mihin me kuulumme, mihin uskomme ja mitä arvoja edustamme (Freedman et al., 2021). Ne rakentavat kansallista koheesiota ja ovat moniäänisen demokration ytimessä, mutta samalla ne voivat olla myös vihamielisen informaatiovaikuttamisen eli tiedon tarkoituksellisen manipuloimisen välineitä. (Hedling, 2025; Jungwirth R. et al., 2023) Kansalaisyhteiskuntaan kohdistuvan vihamielisen informaatiovaikuttamisen tavoitteena on muun muassa affektiivisen polarisaation lisääminen. Affektiivisella polarisaatiolla tarkoitetaan tunnepohjaista ja negatiivista vastakkainasettelua yhteiskunnallisista kysymyksistä eri tavalla ajattelevien ihmisryhmien välillä (esim. Iyengar & Westwood, 2015).

Tämän esitelmän tavoitteena pohtia, miten strategiset narratiivit muodostuvat (Wilson et al., 2018) ja miten ne tunnistetaan informaatiovaikuttamisen välineinä karjalaisuuteen liittyvissä verkkoyhteisöissä. Ymmärrämme strategisen narratiivin viestinnän muotona, jossa erilaiset toimijat pyrkivät antamaan merkityksen menneisyydelle, nykyisyydelle ja tulevaisuudelle saavuttaakseen omia tavoitteitaan. Strateginen narratiivi on kehys, joka ohjaa, miten esimerkiksi historiaa ja identiteettejä tulkitaan (Roselle et al., 2014).

Vähemmistöihin liittyvässä puheessa strategisten narratiivien avulla rakennetaan esimerkiksi vastakkainasettelua erilaisten etnisten vähemmistöjen ja enemmistön välille sekä pyritään heikentämään luottamusta demokraattisen järjestelmän yhdenvertaiseen toimintaan (Giannopoulos et al., 2021). Esimerkkitapauksena tässä esitelmässä käytämme verkkoyhteisöissä esiintyviä karjalaisuuteen ja Karjalaan liittyviä strategisia narratiiveja, joiden pohjalta pohdimme informaation ja mahdollisen informaatiovaikuttamisen sisältöä, muotoa ja tavoitteita.

Tutkimuksen aineisto muodostuu kyselyllä saadusta laadullisesta aineistosta. Analyysissä erittelemme vastaajien kokemuksia siitä, millaisia strategisia narratiiveja verkkoyhteisöissä liikkuu ja millainen rooli niillä on affektiivisen polarisaation rakentumisessa (ks. (Diaz Ruiz & Nilsson, 2023; Hansson et al., 2023; Horowitz & Matikainen, 2024).

Tutkimuksella pyrimme lisäämään tietoa siitä, millainen rooli strategisilla narratiiveilla on identiteetteihin liittyvän vastakkainasettelun ja osatotuksiin perustuvien historiatulkintojen muodostamisessa sekä salaliittoteorioiden rakentumisessa. (Diaz Ruiz & Nilsson, 2023; Hansson et al., 2023; Horowitz & Matikainen, 2024).

Lähteet

- Diaz Ruiz, C., & Nilsson, T. (2023). Disinformation and Echo Chambers: How Disinformation Circulates on Social Media Through Identity-Driven Controversies. *Journal of Public Policy and Marketing*, 42(1), 18–35. <https://doi.org/10.1177/07439156221103852>
- Freedman, J., Gjørsv, G. H., & Razakamaharav, V. (2021). Identity, stability, Hybrid Threats and Disinformation. *Icono14*, 19(1), 38–69. <https://doi.org/10.7195/RI14.V19I1.1618>
- Hansson, S., Madisson, M. L., & Ventsel, A. (2023). Discourses of blame in strategic narratives: the case of Russia's 5G stories. *European Security*, 32(1), 62–84. <https://doi.org/10.1080/09662839.2022.2057188>

- Hedling, E. (2025). Social identities and democratic vulnerabilities: Learning from examples of targeted disinformation The European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats. www.hybridcoe.fi
- Horowitz, M., & Matikainen, J. (2024). Luottamusta rakentamassa - Media- ja informaatiolukutaito ja kansallinen resilienssi. *Aikuiskasvatus*, 44(4), 316–319. <https://doi.org/10.33336/aik.152227>
- Iyengar, S., & Westwood, S. J. (2015). Fear and Loathing across Party Lines: New Evidence on Group Polarization. *American Journal of Political Science*, 59(3), 690–707. <https://doi.org/10.1111/ajps.12152>
- Jungwirth R., Smith H., Willkomm E., Savolainen J., Alonso Villota M., Lebrun M., Aho A., & Giannopoulos G. (2023). Hybrid threats : a comprehensive resilience ecosystem. Publications Office of the European Union. <https://doi.org/doi:10.2760/37899,JRC129019>.
- Wilson, T., Zhou, K., & Starbird, K. (2018). Assembling strategic narratives: Information operations as collaborative work within an online community. *Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction*, 2(CSCW). <https://doi.org/10.1145/3274452>

Sosiaalinen pääoma muodostuu henkilökohtaisista suhteista

Elina Melgin^a & Chiara Valentini^b

^a Vaasan yliopisto

^b Jyväskylän yliopisto

Viestinnän ammattilaiset kokevat suhdetoiminnan olennaiseksi osaksi ammatti-identiteettiään. Hyödyllisiä verkostoja rakennetaan, niitä ylläpidetään ja niitä johdetaan strategisesti osana arkipäiväistä viestintäjohtajien työtä. Ottaen huomioon sidosryhmäsuhteiden keskeisen roolin strategisessa viestinnässä, on tärkeää tutkia, miten ammattilaiset käyttävät verkostojaan itselleen, organisaatioilleen sekä laajemmin yhteiskunnassa.

Tutkimus esittää kulttuurisesti perustellun ymmärryksen suhteiden rakentamisesta ja ylläpitämisestä. Se korostaa myös sosiaalisen pääoman strategista arvoa nykypäivän viestintäjohtajien suhdetoiminnan käytännöissä.

Suhteita koskeva tutkimus on pääasiassa keskittynyt mesotason tarkasteluun keskittyen organisaatioiden ja yleisön välisiin suhteisiin. Mikro-taso, joka viittaa henkilökohtaisiin suhteisiin ja siihen, miten viestintäalan ammattilaiset kehittävät suhteita ammatillisissa konteksteissa, on saanut suhteellisesti paljon vähemmän huomiota strategisessa viestinnässä. Sosiaalinen pääoma viittaa yksilöiden välisiin yhteyksiin, verkostoihin sekä luottamuksen ja keskinäisyyden normeihin, ja sitä pidetään aineettomana resurssina tai omaisuutena. Tutkimus hyödyntää Bourdieun sosiaalisen pääoman käsitettä (Bourdieu, 1986).

Tutkimus perustuu laadullisiin asiantuntijahaastatteluihin, joiden avulla saadaan empiiristä näyttöä, millainen on tämän päivän suomalainen tapakulttuurimme, jossa viestintäjohtajat solmivat suhteita. Mikä on suosittua, mitkä muodot puolestaan ovat siirtyneet historiaan ja miksi? Yhteiskunnan odotukset ja arvot, samoin organisaatioiden omat eettiset ohjeet muodostavat kehyksen, jonka sisällä suhdetoimintaa voi ylipäänsä harjoittaa. Poikkeuksia suositaan silloin, kun kyseessä ovat ihmisten väliset kohtaamiset ja yhteistyön edistäminen muissa kulttuureissa.

Ovatko suomalaiset viestinnän ammattilaiset loppujen lopuksi kovin erilaisia kuin pohjoismaiset ja muut kansainväliset kollegansa? Tutkimuksessa tarkastellaan, heijastelevatko viestintäjohtajien lähestymistavat selkeää pohjoismaista johtamistyyliä vai löytyykö tyyleissä ja tavoissa eroavaisuuksia Nordic- tasollakin?

Lähteet

Bourdieu, P. (1986) The forms of capital. In J. Richardson (ed.), *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*. New York: Greenwood, pp. 241–258.

Tekoälykäs Annotointi IhmisTyön ja Tuen Ohjeistamana (TAITTO) – Case: ilmastoestämisen strategiat suomenkielisissä eduskuntapuheissa

Erkki Mervaala & Anni Toiviainen
Suomen ympäristökeskus Syke

Yksi suuren kielimallimullistuksen keskeisiä lupauksia yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen näkökulmasta on ollut aiemmin ihmistyön skaalautuvuuden rajojen rikkominen toisintamalla tekstianalyysitehtäviä suurilla kielimalleilla (Large language models, LLM). Luotettavuus, mustan laatikon ilmiö ja LLM-tekniikan järjestelmätason sepityksiin ja epätotuuksiin johtavat ominaisuudet ovat kuitenkin olleet ongelma, joka on rajoittanut niiden vakavaa käyttöä tutkimustyössä. Viimeaikaisten tutkimusten perustella näitä riskejä on kuitenkin mahdollista ennaltaehkäistä ja minimoida tutkimusasetelman ja kielimallien käytön näkökulmasta.

Suomen kieli tuo myös oman haasteensa tekoälyavusteisen tekstianalyysin toteuttamiseen: valtaosa yleisesti saatavilla olevista state-of-the-art (SOTA) -tason lippulaivamalleista on koulutettu pääosin englanninkielisellä aineistolla; esimerkiksi OpenAI:n GPT-3-mallin koulutusaineistosta 93 prosenttia oli englanniksi, ja jäljelle jäävästä 7 prosentista suomen osuus on häviävän pieni. Jopa suomen kieleen erikoistuneen Poro 2 -kielimallin pohjana on käytetty englantipainotteista Llama 3.1-mallia. Lisäksi, koska GPT-5:n ja muiden uudempien mallien kouluttamisessa synteettisen koulutusaineiston määrä on kasvanut, pienempien kielten osalta kielimallien tuottaman sisällön laatu on laskenut huomattavasti. Tästä johtuen, vaikka edellä mainittujen suositusten joukossa painotetaan suurien SOTA-mallien käyttämistä pienten kustannuksella, on tärkeää tehdä valinta juuri käsiteltävän kielen näkökulmasta.

Keskeisimmät tekstien automatisoitua luokittelua koskevat suositukset korostavat ihmisannoitoijan merkitystä kielimallin työn validoinnissa. Tässä tutkimuksessa hyödynnämme olemassa olevaa, ihmisen tekemää luokitteludataa suomalaisia eduskuntapuheita käsitelleestä tutkimuksesta, ja luomme kielimallia varten ohjeistuksen luokitella puheissa esiintyviä ilmastoestämisen viestinnällisiä strategioita ihmisen tekemän tutkimuksen mallin mukaisesti. Listaus ilmastoestämisen strategioista esimerkkeineen pohjautuu aiemmin julkaistuun tutkimukseen, jossa kansainvälisesti yleistettävissä oleva tutkimuskehikko on tuotu Suomen eduskuntakeskustelun kontekstiin.

Vaikka kielimallien kehotemuotoilu ilmastoestämisen strategioiden tunnistamiseksi onkin suuressa osassa tutkimusasetelmaa, yksi keskeisistä työväiheistä on kielimallin jatkokouluttaminen tai fine-tuning hyödyntäen aiemman tutkimuksen ihmisen tuottamaa koodausdataa. Näin on mahdollista ”opettaa” kielimallille, mitkä puheet ihminen luokittelisi mihinkäkin kategoriaan ja mitkä puheet hän jättäisi mahdollisesti luokittelematta mihinkään. Tutkimuksen lopputuloksena on mahdollista ihmisvalidoinnin kautta saada aikaiseksi ilmastoestämisen strategioiden tunnistamisen tehtävään erikoistunut kielimallipohjainen tekstin analysoija, joka mahdollistaisi tutkimusdatan skaalaamista suurempiin, ihmistyön ulottumattomilla olevan kokoihin aineistoihin.

Lähteet

- Baumann, Joachim, Paul Röttger, Aleksandra Urman, et al. "Large Language Model Hacking: Quantifying the Hidden Risks of Using LLMs for Text Annotation." arXiv:2509.08825. Preprint, arXiv, October 6, 2025. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2509.08825>.
- Hadi, Muhammad Usman, qasem al tashi, Rizwan Qureshi, et al. "Large Language Models: A Comprehensive Survey of Its Applications, Challenges, Limitations, and Future Prospects." Preprint, November 16, 2023. <https://doi.org/10.36227/techrxiv.23589741.v4>.
- Johnson, Rebecca L, Giada Pistilli, Natalia Menéndez-González, et al. "The Ghost in the Machine Has an American Accent: Value Conflict in GPT-3." Version 1. Preprint, arXiv, 2022. <https://doi.org/10.48550/ARXIV.2203.07785>.
- Lamb, William F., Giulio Mattioli, Sebastian Levi, et al. "Discourses of Climate Delay." *Global Sustainability* 3 (2020): e17. <https://doi.org/10.1017/sus.2020.13>
- Malm, Andreas, Kristoffer Ekberg, Christina Englund, et al. "Green National Paradox? How the Far Right Turned Sweden from a (Reputed) Pioneer of Climate Mitigation to an Obstructor." *Political Geography* 122 (September 2025): 103390. <https://doi.org/10.1016/j.polgeo.2025.103390>.
- Mervaala, Erkki, and Ilona Kousa. "Out of Context! Managing the Limitations of Context Windows in ChatGPT-4o Text Analyses." *Journal of Data Mining & Digital Humanities NLP4DH* (March 2025): 15090. <https://doi.org/10.46298/jdmhdh.15090>.
- Toiviainen, Anni. "Discourses of Climate Delay and Opposition in the Finnish Parliament: An Analysis on Climate Policy Preliminary Debate during the 2019–2023 Government Term." Master's thesis, University of Helsinki, Faculty of Biological and Environmental Sciences, 2024. <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/76a4cc92-0039-4804-b77e-2ef871e8f901/content>.
- Zosa, Elaine, Jouni Louma, Kai Hakala, Virtanen, Antti Virtanen, Koistinen, Mika, Luukkonen, Risto, Reunamo, Sampo, Pyysalo, Sampo Burdgeet, Jonathan. "Poro 2: Continued Pretraining for Language Acquisition." 2025. Saatavilla: <https://huggingface.co/LumiOpen/Llama-Poro-2-70B-Instruct>

Lenin, idiootit ja lurjukset: ironiaa vai vihapuhetta?

Mikhail Mikhailov^a, Satu Valkiainen^a, Julia Souma & Albina Rolli

^a Tampereen yliopisto

Klassinen marxismi ja varhainen sosiaalidemokratia olivat moniarvoisuuden puolella. Liikkeen sisällä tapahtui jatkuvaa mielipiteiden vaihtoa teoreetikoiden välillä (Marx, Engels, Lassal, Bebel, Kautsky, Plehanov ym.). Lenin aloitti sosiaalidemokraattina ja vaihtoi aktiivisesti mielipiteitä liikkeen sisällä. Silti jo Leninin varhaisjulkaisuissa näkyy uppiniskaisuutta ja suvaitsemattomuutta toisten mielipiteitä kohtaan. Leninin perustamassa bolševikkien puolueessa mielipiteiden vaihto jatkui, mutta muuttui vähitellen konfrontaatiotodiskurssiksi.

Lenin väitteli jatkuvasti vastustajiensa kanssa, ja kaikista hänen teoksistaan löytyy muiden mielipiteiden käsittelyä. Leninin suvaitsemattomuuden vuoksi nämä keskustelut ylittivät usein hyvän käytöksen rajat (esimerkiksi "Utšenyje duraki i staryje baby II Internatsionala" – "II Internationalen oppineet pölhöt ja vanhat ämmät"). Leninin tyylille on tunnusmerkillistä eri rekistereiden sekoitus, akateeminen kielenkäyttö vuorottelee puhekielisyysien ja joskus jopa loukkavan sanaston kanssa (esimerkiksi, durak 'hölmö', idiot 'idiotti', merzavets 'lurjus' ym.). On silti huomattava, että Lenin, toisin kuin hänen seuraajansa (Stalin, Vyšinski, Ždanov ym.), käyttää ensisijaisesti ironiaa; halventavaa kieltä käytetään säästeliäästi.

Tässä esitelmässä tarkastellaan Leninin käyttämiä kielellisiä keinoja vastustajiensa kuvaamiseen ja tarkastellaan tarkemmin Plehanovin, Martynovin ja Kautskyn tapauksia. Juuri nämä henkilöt on valittu, koska heidän kanssaan Leninillä oli paljon erimielisyyksiä ja heidän nimensä esiintyvät usein hänen teoksissaan. Vertaamme alkuperäisteosten ja niiden suomennosten kielenkäyttöä. Aikaa myöten käännösstrategia muuttuu vähitellen kirjaimelliseksi kääntämiseksi ja käännösvas-tineiden vaihtelevuus vähenee. Leninin julkaisut on suunnattu kommunistien kannattajille; Lenin on korkein auktoriteetti, hän on aina oikeassa. Siksi ironia ja jopa tönkyt "fariseuksia" kohtaan ovat enemmän kuin anteeksiannettavia.

Leninin diskurssi on konfrontaatiotodiskurssin varhaisia esimerkkejä. Vihapuheeksi sitä ei kuitenkaan vielä voi kutsua. Leninin kielenkäyttö toimi mallina myöhemmälle neuvostoajan poliittiselle diskurssille, mutta kritiikki vastustajia kohtaan muuttui yhä ankarammaksi. Leninin teosten käännökset muille kielille edistivät bolševikkipuheen periaatteiden leviämistä "veljeskunnalliselle" puolueelle.

Lähteet

- Charteris-Black, Jonathan 2018. *Analysing Political Speeches: Rhetoric, Discourse and Metaphor*. 2nd edition. London: Palgrave.
- Delistathi, Christina 2023. *Translator Work Practices and the Construction of the Correct Interpretation of Marxism in Post-War Greece*. *Target* 35:4, 573–594. <https://doi.org/10.1075/target.21143.del>
- Fairclough, Norman 2013. *Critical Discourse Analysis: the Critical Study of Language*. 2nd edition. London: Routledge.
- Fairclough, Norman and Phil Graham. 2013. *Marx as a critical discourse analyst: the genesis of a critical method and its relevance to the critique of global capital*. In: Fairclough, Norman. *Critical Discourse Analysis : the Critical Study of Language*. 2 ed. London: Routledge, 2013, 301-346.
- Kivistö, Sari & H. K. Riikonen 2007. *Käännöstoiminta työväenliikkeen piirissä*. Teoksessa: H. K. Riikonen, Urpo Kovala, Pekka Kujamäki & Outi Paloposki (toim.) *Suomennoskirjallisuuden historia I*. Helsinki: SKS, 349–356.
- Koskinen, Kaisa 2018. *Revising and Retranslating*. In: Kelly Washbourne & Ben Van Wyke (eds.) *Routledge Handbook of Literary Translation*. Routledge, 315–324.

- Prihod'ko, Sergei 2012. Jazykovaja ličnost V. I. Lenina. *Lingua mobilis* 1:34, 49–61.
- Rauhala, Paula 2023. *Marx in the West and in the East: Reading Capital in the Divided Germany*. Ph.D. dissertation: Tampere University. <https://trepo.tuni.fi/handle/10024/146256>
- Read, Christopher 2024. *Lenin Lives?* Oxford: Oxford University Press.
- Nuolijärvi, Pirkko & Liisa Tiittula 2013. Tarvitaanko uudelleenkäännöksiä? *Kielikello* 4/2013, 22–25. Saatavissa: <https://kielikello.fi/tarvitaanko-uudelleenkaannoksia/>
- Velikanova, O. 1996. *Making of an Idol: on Uses of Lenin*. Göttingen.
- Ventsel, Andreas 2011. "Lenin is the Stalin of Today": A Deictic Approach to the Cult of the Leader. *Russian Journal of Communication* 4(1–2), 38–52, DOI: 10.1080/19409419.2011.10756789.

Tekoölyn toimijuuden visuaaliset kuvitelmat meemiviestinnässä

Heidi Mikkola & Tanja Sihvonon
Vaasan yliopisto

Esitelmässä tarkastelemme, miten tekoölyä, erityisesti generatiivista tekoölyä, visualisoidaan ja merkityksellistetään internetmeemien kautta. Affektin ja sosioteknisten kuvitelmien käsitteisiin tukeutuen lähestymme meemejä multimodaalisina kulttuurisina välineinä, joiden avulla artikuloidaan tunteita, ambivalensseja ja huolia tekoölyyn liittyvästä teknologisesta ja yhteiskunnallisesta muutoksesta. Analyysissa tunnistamme kolme temaattista strategiaa, joiden kautta meemit muovaavat käsityksiä tekoölyn kuvittelusta läsnäolosta ja toimijuudesta. Ensinnäkin meemit visualisoivat tekoölyä toistuvien tieteiskuvaston ja kuvapankkikuvien konventioiden avulla, usein samalla näitä visuaalisia kaavoja parodioiden ja ironisoiden. Toiseksi ne liittyvät tekoölyyn kulttuurisesti tunnistettavia toimijuuden muotoja, joiden kautta tekoölyn toiminta tehdään arkisemmaksi ja lähestyttävämmäksi. Kolmanneksi meemit kommentoivat kriittisesti algoritmista katsetta tuomalla esiin tekoölyn tuottamien kuvien häiriöitä, virheitä ja absurdiuksia. Näiden teemojen kautta meemit esittävät tekoölyn ristiriitaisena toimijana: samanaikaisesti voimakkaana ja erehtyvällisenä, leikillisenä ja uhkaavana, tottelevaisena ja arvaamattomana. Esitämme, että meemit toimivat visuaalisina kuvitelmina, jotka muokkaavat sitä, miten tekoöly tehdään näkyväksi, ymmärrettäväksi ja kiistanalaiseksi julkisessa keskustelussa.

When Artificial Voices Become Relational Partners: Human and Humane Dimensions of AI-Mediated Environmental Communication

Mikael Mäenpää, Pirjo Yli-Viitala, Saija Alanko & Juha Arrasvuori
Vaasan yliopisto

This presentation examines how human and humane forms of communication emerge when users engage in dialogue with an artificial yet personified AI character. The presentation connects to the theme by examining how humane communication is shaped when people interact with a non-human conversational agent. We present the observation that users frequently express worry, irritation, scepticism and locally grounded concerns and they often test the AI's humour, reliability and relational stance. Rather than treating the AI system as a technical tool, they perceive it as a social persona. This is a tendency consistent with earlier observations that people readily apply human social scripts to computers (Nass & Moon 2000), which mirrors patterns found in interactions with artificial agents.

The primary dataset consists of 393 user-initiated conversations addressed to a climate-themed AI character, analysed through qualitative, interaction-oriented analysis with attention to relational, emotional and place-based cues.

The analysis identifies three recurring communicative patterns. First, users anchor their interpretations in their local context, referring to their municipality, livelihood and regional conditions. Second, emotional positioning emerges as users express worry, scepticism, irritation or humour and implicitly expect affective responsiveness from the AI. These reactions echo psychological accounts of climate-related emotions and defence mechanisms (Hulkkonen 2023). Third, relational expectations appear in users' treatment of the AI as a conversational partner. These expectations are consistent with earlier observations that people may treat artificial agents as social actors (Skjuve et al. 2021) and align with interactional dynamics noted in AI-supported risk communication (Mäenpää, Yli-Viitala & Arrasvuori 2025).

In addition to these interactional dynamics, the findings illustrate design-relevant aspects of future AI-mediated communication. The communicative patterns identified here offer insight into how virtual characters can support constructive, trustworthy and locally grounded dialogue in sustainability and circular economy settings, including contexts where such characters operate as mediators or influencer-type communicators. The presentation contributes to discussions by illustrating how human relationality and humane communicative norms are negotiated with non-human agents, particularly when communication is locally grounded, emotionally significant and socially consequential.

References

- Hulkkonen, M. (2023). Ilmasto-oivalluksia - Kuinka ihmismielen supervoimat valjastetaan planeetan parhaaksi. *Gau-deamus*.
- Mäenpää, M., Yli-Viitala, P. & Arrasvuori, J. (2025). Gamification and AI for Engaging Risk Management Education: A Systematic Literature Review and an AI Chatbot Exemplifying Gamified Communication. *VAKKI Publications* 17. <https://doi.org/10.70484/vakki.161629>
- Nass, C. & Moon, Y. (2000). Machines and Mindlessness: Social Responses to Computers. *Journal of Social Issues* 56, 81–103. <https://doi.org/10.1111/0022-4537.00153>

Skjuve, M., Følstad, A., Fostervold, K.I., Brandtzaeg, P.B. (2021). My Chatbot Companion - a Study of Human-Chatbot Relationships. *International Journal of Human-Computer Studies* 149, 102601.
<https://doi.org/10.1016/j.ijhcs.2021.102601>

Luottamuksen ilmenemismuodot ja vaihtelu sekä niihin vaikuttavat tekijät kieli- ja viestintäkoulutuksessa

Marjut Männistö & Merja Koskela
Vaasan yliopisto

Suomi tarvitsee ulkomaalaisia työntekijöitä, koska Suomen väestö ikääntyy ja syntyvyys vähenee. Aiemmissa tutkimuksissa (esim. Tarnanen & Pöyhönen, 2011) on todettu, että yhtenä työllistymisen esteenä on riittämätön kielitaito. Kielitaidon lisäksi ulkomaalaiset työnhakijat tarvitsevat kuitenkin myös tietoa suomalaisesta työelämästä ja rekrytointikäytännöistä. Tähän tarpeeseen voidaan vastata koulutuksella, jossa yhdistyvät kieli- ja viestintätaidot, työelämätietous ja harjoittelu. Tämä esitelmä käsittelee luottamuksen rakentumista korkeasti kouluttautuneiden ulkomaalaistaustaisten työnhakijoiden ja kouluttajan välillä tällaisessa koulutuksessa (Ammatilliset kieli- ja viestintätaidot -koulutus 2020–2021).

Tutkimuksemme tavoitteena on selvittää, minkälaisia luottamuksen ilmenemismuotoja koulutuksen kuluessa rakentuu ja millaista vaihtelua on havaittavissa. Pohdimme myös, mitkä tekijät vaihtelun taustalla vaikuttavat.

Tutkimusaineisto on kerätty koulutuksen eri vaiheissa. Aineisto koostuu koulutuksessa mukana olleiden henkilöiden kanssa käydyistä keskusteluista, sähköpostiviesteistä, tehtäväpalautuksista, simuloituista työpaikkahaastatteluista sekä alkukartoitusteksteistä ja koulutuspalautteista. Analyysimenetelmänä on aineistolähtöinen sisällönanalyysi (Schreier, 2012), jota on täydennetty diskurssianalyttisellä tarkastelulla (Pietikäinen & Mäntynen, 2009).

Luottamus rakentuu itsen ja muiden välillä, kun ihminen luottaa toisiin ihmisiin ja instituutioihin ja kun ihmiset ja instituutiot luottavat häneen. Luottamus toimii epävarmuuden lievittäjänä, kohdistuu tulevaisuuteen ja pyrkii tekemään tulevaisuuden epävarmuutta hallittavaksi (Luhmann, 1979). Luottamus perustuu vastavuoroisuuteen ja rakentuu vuorovaikutuksessa (Isola, ym., 2015).

Luottamuksen kehittymisestä on aiemmissa tutkimuksissa erilaisia käsityksiä. Esimerkiksi Lewicky ja Bunker (1996) kuvaavat luottamuksen kehittymistä lineaarisena jatkumona, jossa luottamus nähdään staattisena ja ajan myötä vahvistuvana ilmiönä. Myöhemmin Lewicki, Tomlinson ja Gillespie (2006) painottavat luottamuksen rakentumisen ei-lineaarista luonnetta. Ikonen (2015) puolestaan kuvaa luottamuksen kehittymistä momentumeina, jolloin luottamus voi vahvistua tai heikentyä muuttuen epäluottamukseksi.

Alustavat tutkimustulokset tukevat havaintoja siitä, että luottamuksen rakentuminen on dynaamista ja luottamus ja epäluottamus voivat esiintyä myös rinnakkain (ks. Dietz & Den Hartog, 2006).

Lähteet

Dietz, G. & Den Hartog, D. N. (2006). Measuring trust inside organisations. *Personnel Review*, 35 (5), 557–588.
Isola, A.-M., Turunen, E., Hänninen, S., Karjalainen, J. & Hiilamo, H. (2015). *Syrjäytynyt ihminen ja kunta*. Kunnallisan kehittämissäätö Kaks.

- Lewicky, R. J. & Bunker, B. B. (1996). Developing and Maintaining Trust in Work Relationships. Teoksessa R. M. Kramer & T. R. Tyler (toim.), *Trust in Organizations: Frontiers of Theory and Research* (s. 114–139). SAGE Publications.
- Lewicki, R. J., Tomlinson, E. C. & Gillespie, N. (2006). Models of Interpersonal Trust Development: Theoretical Approaches, Empirical Evidence, and Future Directions. *Journal of Management*, 32(6), 991–1022.
- Luhmann, N. (1979). *Trust and Power*. Polity Press.
- Pearce, W. B. & Sharp, S. M. (1973). Self-disclosing communication. *Journal of Communication*, 23(4), 409–425, julkaistu 7.7.2006 <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1973.tb00953.x>.
- Pietikäinen, S. & Mäntynen, A. (2009). *Kurssi kohti diskurssia. Johdatus diskurssintutkimukseen*. Vastapaino.
- Schreier, M. (2012). *Qualitative Content Analysis in Practice*. Sage.
- Tarnanen, M. & Pöyhönen, S. (2011). Maahanmuuttajien suomen kielen taidon riittävyys ja työllistymisen mahdollisuudet. *Puhe ja kieli*, 31(4), 139–152.

Itse seurannan käsitteellistäminen viestinnällisenä ilmiönä

Krista Penttilä
Vaasan yliopisto

Itse seuranta määritellään toimintana, jossa kerätään ja analysoidaan dataa omasta käyttäytymisestä, tavoista tai tunteista, jonka jälkeen siitä muodostetaan tilastoja tai muuta informaatiota tarkasteltavaksi (Lupton, 2014, s. 77). Tähän hyödynnetään usein laitteita tai alustoja, jotka mahdollistavat käyttäjilleen helpon tavan itse seurantadatan keräämiseen, säilömiseen ja prosessoimiseen (Lupton, 2014, s. 77-78).

Tarkastelen itse seurantaa viestintänä. Itse seurantaa voi tarkastella viestinnällisenä ilmiönä kolmessa eri ulottuvuudessa, jotka ovat käyttäjän suhde 1. seurantateknologiaan, 2. itseensä ja 3. sosiaaliseen verkostoonsa (Lomborg & Frandsen, 2016, s. 1016-1023). Käyttäjän ja teknologian välistä vuorovaikutusta voidaan tarkastella prosessina, jossa käyttäjä antaa dataansa palveluun, ja saa palvelusta takaisin palautetta. Tätä kautta saadut datavisualisoinnit taas tarjoavat käyttäjältä itsestään representaation, jonka kautta käyttäjä voi reflektoida ja ymmärtää paremmin itseään. Lopuksi käyttäjä saattaa jakaa tätä tietoa muille käyttäjille tai verrata omaa dataansa suhteessa muuhun käyttäjäkuntaan.

Kartoitan itse seurannasta tehtyä aiempaa tutkimusta selvittäessäni aiheen käsitteistöä, jolla rakennan pohjaa myöhemmin tehtävälle systemaattiselle kirjallisuuskatsaukselle. Lähestyn aihetta käsiteanalyysin keinoin, työvälineenä hyödyntäen käsitteiden suhteita visualisoivaa satelliittimallia (kts. Nuopponen, 2020, s. 103-105). Aineistona käytän vertaisarvioituja artikkeleita, kartoitukseni painottuen erityisesti kirjallisuuteen, jossa itse seurantaa käsitellään kulttuurillisena, sosiaalisena tai identiteettiä rakentavana ilmiönä.

Lähteet

- Lomborg, S., & Frandsen, K. (2016). Self-tracking as communication. *Information, Communication & Society*, 19(7), 1015–1027. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2015.1067710>
- Lupton, D. (2014). Self-tracking cultures: Towards a Sociology of Personal Informatics. Teoksessa T. Robertson, K. O'Hara, G. Wadley, L. Loke, & T. Leong (toim.), *Proceedings of the 26th Australian Computer-Human Interaction Conference on Designing Futures: The Future of Design* (s. 77–86). Association for Computing Machinery (ACM). <https://doi.org/10.1145/2686612.2686623>
- Nuopponen, A. (2020). Systemaattinen käsiteanalyysi tutkijan työssä. Teoksessa H. Katajamäki (toim.), *Tieteellinen kirjoittaminen tiedeyhteisössä* (s. 94–122). VAKKI.

Aamukahvitilaisuuksista ja työn rituaalisoinimisesta - Yhteisöllisyyden viestinnällinen orkestrointi yhteistyötilaorganisaatiossa

Mitra Raappana^a, Ellen Nathues^b & Tomi Laapotti^c

^a Jyväskylän yliopisto

^b University of Twente

^c Vaasan yliopisto

Esittelemme tässä puheenvuorossa tutkimusta, jossa tarkastelemme, miten yhteisöllisyyttä orkestroidaan viestinnällisesti yhteistyötilaorganisaatiossa (coworking space). Yhteistyötilaorganisaatiot edustavat organisaatiomallia, jossa yhteenkuuluvuus ja kuulumisen tunne ovat keskeisiä jaettujen, yhteisten tilojen ja muiden fasilitteettien lisäksi. Yhteistyötilaorganisaatioita pidetään uudenaikaisina, perinteisiä organisaatorakenteita modernimpina, työn organisoimisen muotoina. Etnografinen tutkimuksemme kohdentuu yhteen skandinaaviseen yhteistyötilaorganisaatioon. Tämän tutkimuksen keskiössä ovat yhteistyötilaorganisaation järjestämät aamukahvitilaisuudet ja niiden ritualisoiminen ja ritualisoituminen.

Teoreettisesti tutkimuksemme viitekehys nojaa niin kutsuttuun organisaatio viestintänä (communicative constitution of organization, CCO) -näkökulman Montréalin koulukuntaan (Basque et al., 2022; Brummans et al., 2014), jossa tarkastellaan organisoitumista viestinnällisesti konstituoitavana – muotoutuvana, ylläpidettävänä ja kehittyvänä – ilmiönä. Tämä näkökulma tarjoaa mielekkään kehyksen tarkastella yhteisöllisyyden toteutumista aamukahvitilaisuuksissa, joiden tarkoituksena on koota yhteistyötilaorganisaation jäseniä yhteen ja mahdollistaa heidän välillään vertaisoppimista ja yhteistyötä.

Yhteistyötilaorganisaation työntekijöillä ja jäsenillä on eri työnantajia ja kunkin omaan työhön liittyviä tavoitteita, mutta yhteistyötilaorganisaatioissa yhteisö on hyvin tärkeä arvo ja tavoite. Analysoimme etnografista aineistoamme (varjostamisaineistoa, viikkopalaveritallenteita ja haastatteluaaineistoa) ventrilokvistista analyysia (Nathues et al., 2021) soveltaen. Analysoimme, miten moninaiset ihmisten ja muiden kuin ihmisten (other-than-humans) äänet osallistuvat yhteisöllisyyden luomiseen ja ylläpitämiseen.

Tuloksemme osoittavat, että aamukahvitilaisuudet ovat rutiinimaisten tilaisuuksien sijaan rituaaleja, jotka luovat, vahvistavat, laajentavat, ylistävät, korottavat ja kunnioittavat yhteisöllisyyttä ja yhteisöllisyyden tunnetta. Nämä tilaisuudet eivät ole pelkästään symbolisia, vaan ne muodostavat yhteisöllisyyttä hajautetun toimijuuden ja emotionaalisesti resonoivien rutiinien kautta (Koschmann & McDonald, 2015; Szabo, 2016). Tämä auttaa ymmärtämään, miten rituaalit konkretisoivat sosiaalis-materiaalisia käytäntöjä jokapäiväisessä organisoitumisessa. Osallistumme yhteistyötilaorganisaatioita koskevaan keskusteluun laajentamalla ymmärrystä yhteisöllisyydestä moniäänisenä orkestrointina ja vahvistamalla ymmärrystä työn ritualisoimisesta sosiaalis-materiaalisesta näkökulmasta.

Lähteet

Basque J., & Langley A. (2018). Invoking Alphonse: The founder figure as a historical resource for organizational identity work. *Organization Studies*, 39(12), 1685–1708. <https://doi.org/10.1177/0170840618789211>

- Brummans, B. H. J. M., Cooren, F., Robichaud, D., & Taylor, J. R. (2014). Approach to the communicative constitution of organizations. In L. L. Putnam & D. K. Mumby (Eds.), *SAGE handbook of organizational communication: Advances of theory, research, and methods* (pp. 173–194). SAGE.
- Koschmann, M. A., & McDonald, J. (2015). Organizational rituals, communication, and the question of agency. *Management Communication Quarterly*, 29(2), 229–256. <https://doi.org/10.1177/0893318915572386>
- Nathues, E., van Vuuren, M., & Cooren, F. (2021). Speaking about vision, talking in the name of so much more: A methodological framework for ventriloquial analyses in organization studies. *Organization studies*, 42(9), 1457–1476. <https://doi.org/10.1177/0170840620934063><https://doi.org/10.1177/0170840620934063>

Timely emotions - the first 10 days of the Vastaamo narrative in the media

Satu Rantakokko, Tinja Myllyviita & Rebekah Rousi
University of Vaasa

Media in the data-driven society is plagued by privacy breach scandals and ethical dilemmas. One such privacy breach can be seen in the 'Vastaamo case' - an incident in which the digital records of a private psychotherapy provider were hacked and then shared via the Tor web. Similar to the tale of many historical disasters witnessing a gradual increase in vulnerability, in November 2017, Vastaamo's patient database server's firewall protection was removed for maintenance, yet not re-enabled (Kantomaa & Haaparanta, 2022). Over the next few years some privacy breaches took place, the first incident occurring on December 20, 2018 and the second March 15, 2019 (MTV Uutiset, 2021). On September 28, 2020, Vastaamo received a ransom message which it reported to police (MTV Uutiset, 2021). It was at this point that the investigation commenced. On October 21, 2020 the extortionist published part of Vastaamo's patient data on the Tor web and Ylilauta (an anonymous Finnish language image board) leading to the initiation of investigations behind closed doors.

During the first 10 days of publicity on the investigation - October 21-30, 2020 - a rollercoaster of collective emotions was expressed in the media from the perspectives of both victims and society (Hämäläinen & Rummukainen, 2020). The scale and nature of the attack demonstrated unprecedented cruelty in relation to the weaponisation of both private and corporate information. Psychological and financial damage have been phenomena across levels from individual to societal. This presentation will report a study conducted on the emotions expressed in relation to the Vastaamo privacy breach case. An emotion-based narrative media analysis (Fulton, Huisman, Murphet & Dunn, 2005; Kleres, 2011; Oliver, 1998) was undertaken that chronologically follows the narrative progression of the case in the media. Specific attention has been placed on documenting expressed emotions in response to various developments and factors underlying the scandal. Emotions have been categorised according to primary (basic, see Ekman, Dalgleish & Power, 1999) and secondary (higher order, see LeDoux & Brown, 2017) emotions, which are connected with actors (i.e., victim, organisation or offender) and particular phenomena in descriptions of the Vastaamo case.

The preliminary results show that the most dominant experience for victims was insecurity, coupled with numerous questions of what could be done and how. Others focused more on blame; vulnerabilities and faulty parties. Complexity reveals itself in several ways: 1) how to act if someone close was a victim; 2) self-pity expressed by suspects, while simultaneously displaying defiance; and 3) solidarity among communities in support for victims and attempts to prevent this from happening in the future (i.e., by white-hat hackers). Our presentation will introduce the study, method, 10-day timeline of occurrences, and preliminary findings.

References

- Ekman, P., Dalgleish, T., & Power, M. (1999). *Basic emotions*. San Francisco, USA: Wiley Publishing.
- Fulton, H., Huisman, R., Murphet, J., & Dunn, A. (2005). *Narrative and media* (pp. 218-244). Cambridge: Cambridge University Press.
- Hämäläinen, V-P. & Rummukainen, A. (2020). *Yksi heistä on kirstäjä*. Yle. Retrieved November 26, 2025 from: <https://yle.fi/a/3-11616210>

- Kantomaa, R. & Haaparanta, S. (2022). Vastaamon ex-toimitusjohtaja Ville Tapio puolustautuu MTV Uutisille: "Vastuu potilasrekisteristä oli muilla". Retrieved November 26, 2025 from: <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/vastaamon-ex-toimitusjohtaja-ville-tapio-puolustautuu-mtv-uutisille-vastuu-potilasrekisterista-oli-muilla/8446556>
- Kleres, J. (2011). Emotions and narrative analysis: A methodological approach. *Journal for the theory of social behaviour*, 41(2), 182-202. <https://doi.org/10.1111/j.1468-5914.2010.00451.x>
- LeDoux, J. E., & Brown, R. (2017). A higher-order theory of emotional consciousness. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 114(10), E2016-E2025. <https://doi.org/10.1073/pnas.1619316114>
- MTV Uutiset. (2021). Vastaamon entinen johto vastustaa liki 9,7 miljoonan vakuustakavarikkoa – ex-toimitusjohtaja vastustaa vaatimuksia, tästä on kyse. Retrieved November 26, 2025, from: <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/vastaamon-entinen-johto-vastustaa-lik-9-7-miljoonan-vakuustakavarikkoa-ex-toimitusjohtaja-vastustaa-vaatimuksia-tasta-on-kyse/8044216>
- Oliver, K. L. (1998). A journey into narrative analysis: A methodology for discovering meanings. *Journal of Teaching in physical Education*, 17(2), 244-259.

I heard that, or did I? – smart device ‘good’ privacy breaches in the age of domestic violence?

Rebekah Rousi
University of Vaasa

Over recent years paranoia has grown regarding reports that our devices are listening. We have experienced a form of fear mongering that has seen some people even distance themselves from their phones to avoid highly sensitive information being ‘leaked’ to their phones (Frik et al., 2022). Gradually, news is emerging demonstrating that the phones are not listening, rather, the targeted ads that emerge in social media feeds are said to appear due to data trails left from previous Internet searches (Lorenz, 2025; WWLTV, 2025). While views seem to be divided on the matter, and given the potent combination of smart device capacity, with over-jargoned privacy notices, there seems to be some evidence that the conspiracy theories may be right. Companies such as Cox Media Group (CMG) has openly boasted about its “Active Listening” software (Al-Sibai, 2024; Mahdawi, 2024) – the company happens to be a partner of Facebook. Currently, these types of technological ‘solutions’ are seen as ‘business innovations – i.e., what would a company do to listen to what a potential client really wants? But, how about the use of this technology for ‘good’? What benefits could derive from listening with active flies on the wall?

Domestic violence (DV) has been and always will be a problem throughout the existence of human beings. It can happen in any setting independent of socio-economic circumstances, culture, or religion (Garcia-Moreno, Guedes & Knerr, 2012). Whether physical, sexual or emotional, an astounding number of spouses, partners, children and sometimes grandparents, get caught in the clutches of coercive control each year. Global initiatives to hinder and reverse the effects of DV have been slow in their effectiveness, with only a 0,2% annual decline in incidents over the past twenty years (World Health Organisation, 2025). Family members, still the majority of whom are women, face life-threatening interactions on a daily basis, with no clear exit point from their situation (Heron, Esima & Browne, 2022). Knowledge of what goes on behind closed doors may equally be as covert (hidden) as it is overt (exposed). Yet, one of the challenges to aiding someone in need, or indeed, reaching out for aid, involves evidence that violent interactions have taken place (Gerbert et al., 2000).

“If walls could hear...” we have now reached a time when walls and objects can hear. And, what do they hear? In this study, we are interested in finding research that investigates how surveillance technology, such as smartphones, can and is used for DV detection and evidence. We are interested in uncovering findings in which collected data documenting DV has been used for its justice or prevention, and we will briefly deliberate on the ethical ramifications of ‘good’ privacy breaches – privacy breaches for good. We critically analyse the findings via interpreting what was present and what was not in previous research, regarding possible ‘why’s’.

References

- Al-Sibai, N. (2024). In Leak, Facebook Partner Brags About Listening to Your Phone’s Microphone to Serve Ads for Stuff You Mention. <https://futurism.com/the-byte/facebook-partner-phones-listening-microphone>
- Frik, A., Kim, J., Sanchez, J. R., & Ma, J. (2022, April). Users’ expectations about and use of smartphone privacy and security settings. In Proceedings of the 2022 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems (pp. 1-24).

- Garcia-Moreno, C., Guedes, A. & Knerr, W. (2012). Intimate Partner Violence. World Health Organization. Accessed: May 30, 2023. [Online]. Available: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/77432/WHO_RHR_12.36_eng.pdf;jsessionid=FD3DDEF209D433050776CBCDB6E21236?sequence=1
- Gerbert, B., Caspers, N., Milliken, N., Berlia, M., Bronstone, A., & Mof, J. (2000). Interventions that Help Victims of Domestic Violence. *Journal of Family Practice*, 49(10).
- Heron, R. L., Eisma, M., & Browne, K. (2022). Why do female domestic violence victims remain in or leave abusive relationships? A qualitative study. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, 31(5), 677-694. <https://doi.org/10.1080/10926771.2021.2019154>
- Lorenz, T. (2025). Your Phone Isn't Listening, Here's What's Actually Happening. <https://www.youtube.com/watch?v=8VL16A7OWiw>
- Mahdawi, A. (2024). Yes, it sounds like a conspiracy theory. But maybe our phones really are listening to us. <https://www.theguardian.com/commentisfree/article/2024/sep/04/yes-it-sounds-like-a-conspiracy-theory-but-maybe-our-phones-really-are-listening-to-us>
- World Health Organisation (2025). Lifetime toll: 840 million women faced partner or sexual violence. Retrieved November 27, 2025, from: <https://www.who.int/news/item/19-11-2025-lifetime-toll--840-million-women-faced-partner-or-sexual-violence>
- WWLTV. (2025). Is my phone listening to me? We tested it, here's what happened. <https://www.youtube.com/watch?v=CVazBWGgg64>

Representations of neurodiversity and work life on Instagram

Eveliina Salmela
University of Vaasa

In this presentation I will analyze, how neurodiversity in work-life is represented on Instagram. Neurodiversity refers to variation in neurological-cognitive function which significantly differs from society's determination of "normal" (Walker, 2021). Neurodiversity is not a clinical term, and it emphasizes the diversity and spectrum of experience for those who identify as neurodivergent, incorporating individuals who self-identify as well as those who have been clinically diagnosed (Leveille, 2024).

Neurodivergent individuals experience various challenges in working life, including challenges related to concentration, learning and executive function, which affect their ability to work. For some neurodivergent individuals, entering and remaining in the working life also poses challenges. In recent years, awareness of neurodiversity has increased, and many people already in the working life have become aware of their own possible neurodivergent characteristics. One reason for this increased awareness is social media, where various neurodiversity-related content is common and popular (see, for example, Yeung et al. 2022; Rauchberg et al. 2023; Gilmore et al. 2024; Leveille 2024).

I use digital ethnography and content analysis as methods in my research. Digital ethnography can be used to study digital culture and how different groups use digital media. One of the most important aspects of ethnographic research is participation in the cultural practices being studied and/or interaction with the stakeholders. By "being close" to the research, the in-depth knowledge of the field and the perspective of the participants are better taken into account. The researcher's presence and their own experiences of these contexts are important tools in producing knowledge throughout the research process. (Cocq & Liliequist, 2024)

References

- Cocq, C. & Liliequist, E. (2024). Digital ethnography: A qualitative approach to digital cultures, spaces, and socialites. *First Monday*, 29(5). <https://doi.org/10.5210/fm.v29i5.13196>
- Gilmore, D., Radford, D., Haas, M.K., Shields, M., Bishop, L. & Hand, B. (2024). Building Community and Identity Online: A Content Analysis of Highly Viewed #Autism TikTok Videos. *Autism in adulthood*, 6(1), 95-105. <https://doi.org/10.1089/aut.2023.0019>
- Rauchberg, J., Alper, M., Simpson, E., Guberman, J. & Feinberg, S. (2023). "Here to have fun and fight ableism": #Autistiktok user bios as neuroqueer microactivist platform affordances. Paper presented at AoIR2023: The 24th Annual Conference of the Association of Internet Researchers. Philadelphia, PA, USA: AoIR.
- Leveille, A.D. (2024). "Tell Me You Have ADHD Without Telling Me You Have ADHD": Neurodivergent Identity Performance on TikTok. *Social Media + Society*, 10(3). <https://doi.org/10.1177/20563051241269260>
- Walker, N. (2021). *Neuroqueer Heresies. Notes on the Neurodiversity Paradigm, Autistic Empowerment, and Post-normal Possibilities*. Autonomous Press.
- Yeung, A., Ng, E. & Abi-Jaoude, E. (2022). TikTok and attention-deficit/hyperactivity disorder: A cross-sectional study of social media content quality. *The Canadian Journal of Psychiatry*, 67(12), 899–906. <https://doi.org/10.1177/07067437221082854>

The internet is dead – Updating metaphors of the web for the 2020s

Eliisa Vainikka
University of Vaasa

“The dead internet theory” is a belief about the development of online communication where AI and bot-generated content, such as posts, videos and even synthetic users, have supposedly surpassed the human-generated internet content (Renzella & Rozova 2024). The vast quantities of AI-generated content have ramifications for our information retrieval and especially for the credibility and verification of information. For example, AI-assistance is fundamentally transforming our Google searches and disturbing AI-generated YouTube videos aimed at children have raised worries nearly a decade ago. As Madsen and Puyt (2025) argue, AI-generated waste content they call “AI slop”, has become a structural feature of contemporary media ecologies.

In this presentation I focus on epistemological questions in the AI age. Historically, the internet has been described by using a multitude of metaphors, from information highways to a global village or an electronic library. Many of these metaphors refer to a mostly text-based and human-created collaborative collection of information and knowledge. They can be divided into metaphors for communication as action, and into metaphors for the internet as an information infrastructure, such as a web or a rhizome. In recent years our online communication has shifted towards app-based and multimodal communication spaces as well as increased synthetic AI-driven content. I claim that we need to update our epistemological understanding of the internet and of the metaphors of the web to help us understand and better talk about our current online environment of dynamic spaces filling with uncontrollable and ephemeral synthetic content. Some suggestions might be understanding online communication through the metaphor of a stream or as bricolage, but further conceptualizations are also needed.

References

- Madsen, Dag Øivind and Puyt, Richard W., The 7Vs of AI Slop: A Typology of Generative Waste (October 02, 2025). Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=5558018> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.5558018>
- Renzella, Jake & Rozova, Vlada (2024) The ‘dead internet theory’ makes eerie claims about an AI-run web. The truth is more sinister. *The Conversation*. Published: 20.5. 2024 <https://theconversation.com/the-dead-internet-theory-makes-eerie-claims-about-an-ai-run-web-the-truth-is-more-sinister-229609>

Inhimillisen ja tekoälykognition erot ja niiden merkitys tekstien tuottamisessa

Hanna Willman-livarinen
Freelancer

Tekoälyn nopea yleistymisen on tehnyt siitä arkipäiväisen työkalun erilaisten tekstien, ideoiden ja viestinnällisten sisältöjen tuottamisessa. Tekoälyn tapa tuottaa tekstejä eroaa siitä, miten ihmiset tuottavat tekstejä. Näitä eroja inhimillisessä ajattelussa ja tekoälyn kognitiossa tarkastellaan tässä tutkimuksessa. Viimeaikaiset neurologiset tutkimukset osoittavat, että ihmiset muodostavat käsityksiään joustavasti kontekstin ja omat kokemuksensa huomioiden. Tekoäly taas tuottaa tekstejä nojaten todennäköisyyksiin ja eniten käytettyihin tapoihin. Erot näkyvät esimerkiksi silloin kun kohdataan epämääräisiä tilanteita tai käsitteitä tai tehdään päätöksiä epätäydellisen tiedon varassa.

Osa ihmisistä ulkoistaa tekstintuotannon tekoälylle kokonaan ja osa käyttää sitä vain ajattelun tukena ja apulaisena tekstejä tuotettaessa. Katherine Hayles käyttää termiä ”cognitive assemblage” kuvaamaan tilannetta missä ihminen ja tekoäly muodostavat yhdessä kognitiivisen kokonaisuuden. Tässä tutkimuksessa tarkastellaan miten inhimillinen ajattelu ja viestintä muuttuvat silloin kun ihmiset nojaavat tekoälyn tulkintoihin tai tuottavat tekstiä sen kanssa yhdessä. Taustalla vaikuttaa väitöskirjassani kehitetty malli inhimillisestä päätöksenteosta ja kognitiosta. Nyt sitä sovelletaan tekoälyn kanssa tehtävään ajatteluun.

Koska ihmisten ja tekoälyn kognitio eroaa toisistaan, olisi tärkeää, että yhteiskunnassa kiinnitetään huomiota eroihin ja niiden seurauksiin. Tekoälyn lukutaito olisi tärkeä kansalaistaito.

Lähteet

Hayles, N. Katherine. (2017). *Unthought: The power of the cognitive nonconscious*. University of Chicago Press.
Willman-livarinen, Hanna (2020). *Consumer media choice: Towards a comprehensive model* (Doctoral dissertation, Tampere University). Tampere University Dissertations 277. <https://trepo.tuni.fi/handle/10024/123896>

VAKKI

WORKSHOP

"Conceptsus"

”Conceptsus”

Organizer: the board of European Association for Terminology (EFT)

In an era when AI is being discussed all over both as a possible helper and a possible replacement for “real” terminologists, it is interesting to discuss the traditional methods and HI (human intelligence) in terminology work, e.g. when a group discusses and reaches consensus about terminology (concept systems, definitions, terms etc.).

An interest in reaching consensus and methods for doing so are not new (Shaw & Gaines 1989; Costa, Silva & Barros 2012) (e.g. Pierre Lewalle spoke about the Delphi method at the Conference for a terminology infrastructure in Europe in 2000¹), but recently (Byrman & Nord 2025; Tonin 2024; Nilsson 2022) research has been done on how terminology consensus happen and the role of the terminologist in expert meetings in what could be called a sort of “sociology of terminology” (cf. sociology of translation). Existing terminologist profiles have also been updated with soft skills, e.g. facilitation and elicitation, but this need to be studied and researched more. Therefore, a closer look at the role of the “human in the terminology loop” is motivated.

Conceptsus is the title of a workshop where we discuss these and other related matters, e.g.

- When is consensus needed in terminology work? And how is it achieved?
- How can consensus-making and roles in terminology meetings be studied?
- What are typical terminological conflicts, why do they appear and how can they be solved?
- What soft skills are needed for terminologists in order to handle conflict and achieve consensus in terminology?
- Consensus vs diversity and variation in terminology

The workshop is intended for terminologists and others who work with concept analysis, definitions and terms in groups of human experts.

References

- Byrman, Y., & Nord, A. (2025). Imposing order on a creative chaos: The terminologist as communication manager in a multi-professional setting. *Terminology*, 31(2), 238–266. John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/term.24016.byr>.
- Costa, R., Silva, R., Barros, S., & Soares, A. L. (2012). Mediation strategies between terminologists and experts. *Proceedings of GLAT 2012-Terminologies: textes, discours et accès aux savoirs spécialisés*, 297-308. ISBN 2-908849-24-0.
- Nilsson, H. (2022). Distansering, elicitering och facilitering – det ”nya” terminologiarbetet? *Nordterm 2022: Begreppsarbete och informationshantering*, 77–89. Available: <http://www.nordterm.net/filer/publikationer/rapporter/Nordterm22.pdf>.
- Shaw, M. L., & Gaines, B. R. (1989). Comparing conceptual structures: consensus, conflict, correspondence and contrast. *Knowledge acquisition*, 1(4), 341–363.
- Tonin, G. (2024). Metodologija oblikovanja eksplicitnega terminološkega dogovora – delfski terminološki dogovor (DETERMIND) [Methodology for Developing an Explicit Terminological Consensus – Delphi terminological consensus (DETERMIND)]. Master thesis, the University of Ljubljana. Available: <http://hdl.handle.net/20.500.12556/RUL-161119>.

---

¹ Coherence interne et multidisciplinarité : les mérites du travail en réseau, 2000

Terminological consensus in practice: How do we really agree?

Uroš Bonšek^a & Mojca Žagar Karer^b

^a Postgraduate School ZRC SAZU

^b Fran Ramovš Institute of the Slovenian Language ZRC SAZU

One of the key features distinguishing terminology from general language is the presence of terminological consensus – the process through which a group of domain experts coordinate concepts, conceptual systems, terms, and definitions. This consensus appears in two forms: implicit, which develops gradually through frequent use within the domain, and explicit, which results from a deliberate, documented decision by a sufficiently broad group of domain experts.

This presentation will offer a practical insight into how explicit terminological consensus is achieved. It outlines the workflow at the Fran Ramovš Institute of the Slovenian Language ZRC SAZU, where terminologists and groups of domain experts collaborate on compiling terminological dictionaries. In this process, the terminologist plays a central role: as a linguistic architect (shaping definitions), a terminological expert (ensuring conceptual and systemic adequacy), and a facilitator and mediator (guiding discussion and balancing perspectives). Through these combined roles, the terminologist leads the group of domain experts towards the most unified consensus possible.

Our analysis of terminological sessions will reveal three modes of consensus confirmation: (1) explicit confirmation through clear verbal signals (yes; ok; that's correct); (2) implicit confirmation expressed through mitigated acceptance (it's not ideal, but we can keep it; this could work); and (3) non-linguistic confirmation, conveyed through silence or physical cues such as nodding. On this basis, the terminologist infers that the proposal is acceptable and proceeds.

Managing interdisciplinary collaboration: terminologists working with domain experts

Elena Chiocchetti
Eurac Research

Terminology work is typically an interdisciplinary activity (KÜDES 2018). It generally requires terminologists and domain experts (subject matter experts) to interact with the aim of reaching the intended goal, be it the production of terminological resources, the official standardisation of terms, the provision of concept definitions, etc. Since the background knowledge and working methods of terminologists and domain experts may diverge notably, interdisciplinary collaboration often represents a challenge (Costa et al. 2012).

This contribution addresses the different possible types of cooperation (Ostroški Anić and Brač 2025; Chiocchetti and Wissik 2018; Kudashev 2013) with domain experts within the terminology workflow (ISO 12616-1 2021; Chiocchetti et al. 2013a; Karsch 2006), which may show varying degrees of formalisation (Stefaniak 2023; Chiocchetti et al. 2013b) and division of labour (Nuopponen 2018). It highlights common challenges, including the scarce availability of experts (esp. for some domains/languages) (e.g. Portelli 2025) and their limited involvement in the workflow (KÜDES 2018), the need to create a common ground (e.g. by agreeing on termhood or the structure of definitions) and to streamline work to maximise and focus the inputs or feedback obtained by domain experts. Keeping track of expert input, discussions and decisions, including those relating to past work, is a further challenge that has concerned terminologists for years.

These aspects will be illustrated with examples from interviews with terminology centres in Europe collected in 2012 and current publications on the cooperation between terminologists and domain experts.

References

- Chiocchetti, Elena, Barbara Heinisch-Obermoser, Georg Löckinger, et al. 2013a. Guidelines for Collaborative Legal/Administrative Terminology Work. EURAC. <https://cordis.europa.eu/docs/projects/cnect/7/270917/080/deliverables/001-D33Guidelinesforcollaborativelegaladministrativeterminologywork.pdf>.
- Chiocchetti, Elena, Natascia Ralli, Tanja Wissik, and Vesna Lušický. 2013b. 'Spanning Bridges between Theory and Practice: Terminology Workflow in the Legal and Administrative Domain'. *Comparative Legilinguistics. International Journal for Legal Communication* 16: 7–22.
- Chiocchetti, Elena, and Tanja Wissik. 2018. 'Kollaborative und kooperative Terminologearbeit im Bereich Recht. Die Funktion der Rechtsfachleute'. *Parallèles* 30 (1): 137–53.
- Costa, Rute, Raquel Alves Silva, and Sérgio Augusto Ferreira Barros. 2012. 'Mediation Strategies between Terminologists and Experts'. *Proceedings of GLAT 2012 - Terminologie: Textes, Discours et Accès Aux Savoirs Spécialisés (Genova)*, 297–308.
- ISO 12616-1. 2021. 'Terminology Work in Support of Multilingual Communication — Part 1: Fundamentals of Translation-Oriented Terminography'. International Organization for Standardization.
- Karsch, Barbara Inge. 2006. 'Terminology Workflow in the Localization Process'. In *Perspectives on Localization*, edited by Keiran J. Dunne. John Benjamins.
- Kudashev, Igor. 2013. *Quality Assurance in Terminology Management. Recommendations from the TermFactory Project*. University of Helsinki.
- KÜDES – Konferenz der Übersetzungsdienste europäischer Staaten. 2018. *Empfehlungen für die Terminologearbeit*. KÜDES.
- Nuopponen, Anita. 2018. 'Dimensions of Terminology Work'. *Terminologija* 25.

- Ostroški Anić, Ana, and Ivana Brač. 2025. 'Collaboration as a Key to Standardized Terminology: The Croatian Case'. In Handbook of Terminology. Terminology Planning in Europe, edited by Rossella Resi and Frieda Steurs, vol. 4. John Benjamins.
- Portelli, Sergio. 2025. 'Terminology Development for Lesser-Used Languages in Bilingual Contexts'. In Handbook of Terminology. Terminology Planning in Europe, edited by Rossella Resi and Frieda Steurs, vol. 4. John Benjamins.
- Stefaniak, Karolina. 2023. 'Terminology Management and Terminology Quality Assurance in the European Commission's Directorate-General for Translation'. In Handbook of Terminology. Legal Terminology, edited by Łucja Biel and Hendrik J. Kockaert, vol. 3. John Benjamins.

Words in Conversation: Terminology as Human Dialogue

Sandra Cuadrado
Termcat Centre di Terminologia

We live in a time when the images and data we share through all kinds of technological devices shape our private lives and determine the dynamics of the public sphere and of communities. At TERMCAT, terminology is not just about words—it is about human communication. Digital platforms, new media, and innovative formats have transformed how we create and share terminology, making dialogue with users immediate and essential. Our approach focuses on consensus, where experts and users collaboratively shape language.

The launch of the *Paraules Habitables* podcasts ('living words') exemplifies this human-centered philosophy, extending conversation beyond terminology bank data into immersive, participatory experiences. By listening, learning, and sharing, we transform terminology from a static product into a living dialogue that reflects the people who use it.

We aim to explore the effects of communication on the terms we use in this hyperconnected life. We rethink the value of human interaction in the creation and dissemination of terminology, recognizing that while artificial intelligence can assist in generating, organizing, or suggesting language, it cannot replace the empathy, negotiation, and contextual understanding that emerge from human dialogue. In this sense, terminology becomes a tool not only for naming and describing reality but also for shaping collective imaginaries, fostering social participation, and supporting the shared and consensual reappropriation of public space.

Ultimately, our work highlights the irreplaceable role of human communication in mediating meaning, guiding the evolution of terminology over our 40-year history, and ensuring that technological innovation complements rather than replaces the human capacity for dialogue.

The terminologist's role in supporting consensus within a working group

Mari Suhonen
Sanastokeskus

In the Finnish Terminology Centre, terminology work traditionally means close cooperation between professional terminologists and subject-matter specialists, and frequently also language specialists. Recently, in terminology projects carried out alongside various development projects, a need for access to the glossary's contents prior to its completion has arisen among other specialist groups, such as knowledge managers, because they are working with issues that overlap with those addressed by the glossary working group. Every specialist group has their own views on how the terminology work should be carried out, and each expert within the group has their own personal preferences.

Because the Finnish public administration is striving for semantic interoperability of common digital services across multiple authorities, shared concepts for various subject fields are required. This has led to an increased emphasis on achieving consensus in the terminology work carried out in Finland, and the terminology working groups have to take this into account when deciding which terms are to use and what do these terms mean. Sometimes, this results in the terminology working group developing new terms or deciding to use a term with a meaning that is either narrower or broader than its previous use in certain organisations. These changes can be a source of conflict and may require compromises.

In my presentation I will give some examples on the aforementioned situations from our terminology working groups, and how the terminologist and the working group as a whole can act to achieve consensus.

Methodology for Developing an Explicit Terminological Consensus - Delphi terminological consensus (DETERMIND)

Gašper Tonin

University of Ljubljana, Faculty of Medicine & University of Ljubljana, Faculty of Arts

Terminological consensus is the result of the process in which terminology within a field (concepts, terms, definitions) is agreed upon by experts. We distinguish between implicit consensus, where terminology is tacitly accepted by the professional community, and explicit consensus, which results from a structured project endorsed by many experts, with the results documented in a terminology resource (such as a dictionary or paper). However, a uniform methodology for developing an explicit terminology consensus has not yet been established. In this thesis, we present a novel method for creating a quantitative-data-based explicit terminological consensus - the Delphi Terminological Consensus (DETERMIND). The method is grounded in Terminological science and the Delphi method for expert consensus building. We thoroughly described the steps of DETERMIND: preparation, formulation, refinement, validation, analysis, and presentation of the terminological consensus. To formulate DETERMIND, we first prepare a draft and involve relevant experts who anonymously provide feedback on the Delphi statements (terms, terminological definitions, concepts, etc.) during the Delphi rounds. A core group of experts then reviews the comments, adjusts the Delphi statement, and analyses the expert consensus. If consensus is reached, we have already succeeded in establishing a terminological agreement for the Delphi statement; if not, the Delphi round is repeated. The process is repeated until the stopping criteria are reached (final number of Delphic rounds, time limit, etc.), at which point the strength of the agreement is assessed by statistical and non-statistical criteria. The entire process is thoroughly documented, with the final analysis of the strength of the agreement and the DETERMIND report published in a public terminological document. In the thesis, the DETERMIND method is extensively illustrated with examples and graphical representations. This novel method offers a transparent, standardized, and traceable process, grounded in quantitative data, for developing terminological consensus and evaluating its strength.

Collaboration and consensus-building in institutional terminology work: insights from expert interviews

Tanja Wissik
Austrian Academy of Sciences

As Chiochetti and Wissik (2018) pointed out, terminology work is a collaborative and cooperative effort. And where there is collaboration and cooperation, the group needs to discuss in order to reach consensus about terminology and also other issues. There are different settings and constellations where different stakeholders in the terminology workflow need to discuss in order to reach consensus. In this respect this contribution will discuss data collected in the project terminology workflow in the 21st century (Wissik, 2024) through 15 synchronous expert interviews conducted with different stakeholders involved in the terminology workflow in institutional setting in 2023. The following questions will be explored: (1) in which situations collaboration and thus consensus building is needed, (2) what is the role of the terminologist in this respect and (3) if collaboration and reaching consensus is facilitated or supported by technology.

References

- Chiochetti, Elena; Wissik, Tanja (2018). Kollaborative und kooperative Terminologearbeit im Bereich Recht Die Funktion der Rechtsfachleute. *Parallèls* 30 (1). 138-153.
- Wissik, Tanja (2024). Dimensions of sustainability in terminology practice in institutional settings. In Ú. Bhreathnach, N. Nissilä & A. Velicu. *Terminology Science & Research / Terminologie: Science et Recherche* 27, 93–116. Available at: <https://journal-eaft-aet.net/index.php/tsr/issue/archive>.

VAKKI

WORKSHOP

Data session: Analyzing synthetic
communication data

Data session: Analyzing synthetic communication data

Organizer: GET:ORG Communicative Organizing with Generative Technologies project (Research Council of Finland)

Communication scholars have a pressing need to consider the presence of nonhuman communicators in their datasets. The increasing amount of AI-generated and other kinds of synthetic communication demands additional considerations from methodological and epistemological perspectives. First, synthetic communicators and synthetic communication data challenge the selection of theories and methodologies that can be used to study them. Second, as technology advances, the identification of synthetic communicators from humans becomes increasingly difficult, which imposes serious epistemological issues.

In this workshop, we will discuss critical questions related to synthetic communication in empirical data, as well as speculate on various methodological and theoretical options for engaging with such material in the form of a data session. The session includes three datasets from various authors. All VAKKI participants are welcome to join the discussion!

Hybrid human-AI team communication

Salla-Maaria Laaksonen & K. Laitinen et al.
University of Helsinki

This dataset consists of digital chat logs that originate from workshops (n=40 participants, 10 workshops) in which a group of people were conducting a teamwork task facilitated by a LLM-based socialbot. The bot has been using an open source Mistral 7B LLM and fine-tuned with conversation data to act in a group communication setting.

In the workshops, the teams' task was to organize an event or to plan a student project, facilitated by a bot that should be "helpful and creative and try to make the group focus on the task given", to "boost team collaboration and creative spirit", and to "present new ideas that are out of the box and make sure the team sticks to the topic and stays on time". The workshop had two phases, and for the second one the group was allowed to prompt the bot for themselves. Our interest is in the ways in which human team communication adapts to the participation of an artificial agent, and what kind of a hybrid team is formed as a result.

Does AI hallucination make people avoid using AI chatbots? - Experimental and speculative data

Chan Ngoc Anh Nguyen, Juha Munnukka & Outi Niinen
University of Jyväskylä

Currently, most information on AI chatbots has been created without reference sources, and among that is hallucination. Fabricated sources were noticed as a form of AI hallucination, which can lead to users' creepiness and make them avoid AI chatbots. This service failure is unresolved as prior research has mentioned it as an important issue that needs to be clarified in the future. Understanding the serious of AI avoidance behaviour, this work-in-progress will examine how low vs high hallucination influence perceived creepiness and causes to AI chatbot avoidance. A novel conceptual framework is developed to examine how variations in low vs high hallucination levels influence the effects of accuracy-nudge labels and brand credibility. The study offers both theoretical and managerial contributions and proposes directions for future research.

The dataset consists of experimental design samples / illustrations about instances where AI presence is communicated to the user in different ways. The dataset aims to examine how users process, interpret, and respond to synthetic communication in the presence of AI hallucinations. Our experimental design includes two studies that offer insights not only for marketing research but also for broader empirical work concerned with methodological and theoretical challenges in analysing synthetic communication data.

Introducing NER-based Analysis of AI-enhanced Video Data - TikTok data

Tanja Sihvonen & Jimmy Mäkelä
University of Vaasa

This study investigates patterns of content popularity on TikTok by collecting and analyzing large-scale AI-enhanced video data. Our dataset consists of 1000 TikTok videos, multimodal assemblages, with their associated metadata. The videos were collected based on a specific sound track (ABBA - Lay All Your Love On Me). Using engagement rate metrics, we examine the patterns of engagement in synthetic and organic videos, and for this purpose, we have categorized the data according to their "level" of AI generation (their "synthetic" origins). In our data, the largest categories are organic (44%), genAI video (37%), and genAI image (8%). Synthetic videos were thus categorized based on whether they were images/videos and completely/partially AI-generated, and other minor categories such as GenAI slow motion, and filters were also identified.

In the current research field, automated data collection and quantitative content analysis methods sometimes yield unexpected findings on TikTok data. From earlier research we know that short-form, emotionally charged, and trend-congruent content yields higher engagement rates, while niche or informational videos sustain engagement through community-specific relevance. The exact figures of ER relative to topics and themes of videos are, for the most part, unresolved, and that is why this category has been included in this submission. This research project contributes to computational media studies by offering an empirical framework for engagement-based content typology and advancing our understanding of algorithmic popularity and attention dynamics in participatory media environments.

VAKKI

WORKSHOP

Look who's speaking now: AI,
Chatbots, and Future Democratic
Dialogue

Look who's speaking now: AI, Chatbots, and Future Democratic Dialogue

Facilitators: Nuppu Pelevina, Henri Pullinen, Rebekah Rousi & José Siqueira de Cerqueira [SYNTHETICA]

Artificial Intelligence (AI) has advanced at a rapid pace from niche technological curiosity into pervasive force, reshaping every facet of society, including politics. Like the technological landscape, politics, considered a domain of human judgment and interpersonal negotiation, is undergoing a profound transformation. AI has emerged both as a disruptive agent in its ability to be either potential ally, or deviant opposer. On this note, AI has been weaponized to spread disinformation, amplify fake news, and generate hyper-realistic deepfakes that erode public trust (Bontridder & Pouillet 2021; Shoaib et al. 2023). Yet, it has also enabled faster, more inclusive access to political content through machine translation, automated summarization, as well as real-time news delivery.

Key to this duality is the chatbot. Chatbots are conversational interfaces driven by AI that are able to simulate dialogue, answer questions, and deliver tailored political messaging to individual users through fine-tuning. They offer the promise of personalized engagement between political actors and constituents, and possibly afford a more nuanced understanding of political events, agenda and developments, coupled by supporting deeper societal relationships. However, there are challenges that contribute to the emergence of critical questions relating to the effects of algorithms mediating political discourse. This is compounded by considerations for whether synthetic communication is able to facilitate and reflect democratic values and protocol/practices. Another issue relates to the level of transparency of the algorithms, the AI processes, and how these processes are being informed (i.e., Explainable AI, see Vainio-Pekka et al., 2023). This leads to perhaps an even more pressing concern for who controls the narrative and what the narrative represents, and why (see e.g., Pelevina et al. 2025).

The purpose of this hands-on workshop is to explore these concerns via practical experimentation of political chatbots, combined with collaborative reflection. Participants will be asked to interact with the chatbots in real-time while testing both their functionality, quality of responses, and underlying political inclinations (narratives). Participants will evaluate the chatbots from the perspectives of their potential to enhance or hinder democratic dialogue - deliberating on the civic effects and ripple effects of widespread political reliance on chatbot representation. Discussion will take place in a focus group style discussion where participants share their opinions, views and consider practical and ethical implications of these AI-driven political agents. We additionally will invite the participants to brainstorm applications and use cases as well as safeguards.

References

- Bontridder N, Pouillet Y. (2021). The role of artificial intelligence in disinformation. *Data & Policy*. 2021;3:e32. doi:10.1017/dap.2021.20
- Pelevina, N., Sihvonen, T., Rousi, R., Laapotti, T. & Mikkola, H. (2025, forthcoming). Finlandised electobots and the distortion of collective political memory. *Memory, Mind & Media*.
- Shoaib, M. R., Wang, Z., Ahvanooy, M. T., & Zhao, J. (2023). Deepfakes, misinformation, and disinformation in the era of frontier AI, generative AI, and large AI models," *2023 International Conference on Computer and Applications (ICCA)*, Cairo, Egypt, 2023, pp. 1-7, doi: 10.1109/ICCA59364.2023.10401723.

Vainio-Pekka, H., Agbese, M. O. O., Jantunen, M., Vakkuri, V., Mikkonen, T., Rousi, R., & Abrahamsson, P. (2023). The role of explainable AI in the research field of AI ethics. *ACM Transactions on Interactive Intelligent Systems*, 13(4), 1-39.